

ERDÉLYI LAP

* 4 Lei

ROMA
Taxa postală plătită în numerar
aprobării Dir. Gen. PTT No. 157

„Canon” Irod. és Hirlapirók köi
VII., Erzsébet körút 9-11

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 50 (1197) sz. * Vasárnap, 1936 március 1

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

A mikádó parancsára a kormány elfojtotta a tokiói lázadást

Araki volt hadügyminiszter diktatúrát akart

Pekingből jelentik: Tokióval a közvetlen szakadt. Pekingben ébből arra következtetnek, távbeszélő- és táviró-összeköttetés ismét meg-hogy Tokióban súlyosbodott a helyzet.

Olyan hírek is keringnek, hogy Tokió utcáin közelharok duinak. Japán időszámítás szerint este 8 órakor a japán fővárosban ismét kiéleződött a helyzet. A Reuter hírszolgálati iroda tokiói jelentése szerint a fölkélok még nem adták meg magukat. Mindent egybevetve,

a lázadók látszólag megnyerték ügyüket. Az újú tisztek szövetsége a végső határig akar elmenni.

A hadsereg népszerűségére támaszkodik. A fegyveres megtorlás súlyos zavarokat idézhetne elő.

Sanghai kínai magánforrás szerint Osakában a helyőrség fellázadt. A japán hatóságok részéről a hírt cáfolják.

A tokiói helyőrség parancsnoka nem ad ki parancsot a lázadók ellen.

Tokióból jelentik: A helyzet a késő éjszakai órákban is változatlan. Kasi tábornagy, a tokiói helyőrség parancsnoka, kijelentette, hogy haladéktalanul megleszi a szükséges intézkedéseket a lázadók ellen. A parancsnoksága alatt álló csapatok azonban még mindig nem kaptak utasítást a cselekvésre.

Los-Angelesből jelentik: Az egyik itt megjelenő tekintélyes japán napilap tokiói jelentése

se szerint a rendőrség épületét megszállva tartó

zendülők gépfegyvereket szegtek szembe a közeli tengerészeti minisztérium körül állomásozó tengerészcsapatokkal.

A tengerészek az épület körül eláncolták magukat és gépfegyverekkel drótkadályok mögül néznek farkasszemet a zendülőkkel. Tokió külső képe nyugodt.

Goto, az ügyek ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök állandó tanácskozást folytat *Araki* volt hadügyminiszterrel, akit általában a túlzó nacionalista irányzat vezetőjének tekintenek. Araki a diktatúra kikiáltását akarja, hogy így félretolja a parlamenti párturalmat s ezzel a hadsereg nagyrészének a kívánalmait teljesítse.

Egy angol újságíró, aki belekeveredett a japán bajokba.

Londonból jelentik: A külügyi hivatal jelentése megerősíti, hogy Gerald Sampson, angol újságíró letartóztatott. A tokiói angol konzul engedélyt kért, hogy Sampsonat fölkeresse és felvilágosítást kért a letartóztatás okairól. A japán hatóságok mindkét kérelmet visszautasították azzal, hogy a kérdést jobb nem bolygatni mindaddig, míg a zavaros helyzet tart. Felkérték a konzult, hogy kérelmét a rend helyreállítása után ismétlje meg.

Okada miniszterelnök él, a lakásán van. — Felsőbb parancsra tizenhét tiszt öngyilkos lett

Sanghaiból jelentik: A Reuter japán forrásból származó jelentése szerint a mikádó helyi idő szerint reggel fél 6 órakor elrendelte, hogy a Kasi tábornagy parancsnoksága alatt álló csapatok a zendülőket állásaik elhagyására kényszerítsék. Az utasítás csak bizonyos idő elteltével hajtható végre, mert ilymódon is időt akarnak adni a zendülőknél, hogy az utolsó pillanatban a megszállott épületeket békésen őrítsék ki.

Tokiói hír szerint szombatra virradó éjszaka a zendülő katonák nagyrésze visszatért a laktanyákba.

A zendülők egyre-másra térnek vissza a laktanyákba.

Sanghaiból jelentik: Az itteni japán nagykövetség szócsöve kijelentette, hogy a zendülők megadták magukat.

Tokióból Shanghaiba érkezett hivatalos jelentés szerint a lázadók legnagyobb része, japán időszámítás szerint, délelőtt fél 12 órakor visszatért a laktanyákba. A csapatok kisebb része vonakodott elegendő tenni a megadásra vonatkozó felszólításnak és továbbra is megszállva tartja a középületek egy részét.

Tokióból jelentik: Szombaton reggel repülőgépek jelentek meg a lázadók által megszállva tartott városrészek felett és röpcédulákat dobáltak le. A kormány felszólítja

a lázadókat, hogy adják meg magukat. Mióta Kasi tábornagy megkapta a mikádó parancsát a lázadás elfojtására, a zendülők egyre-másra megadják magukat.

A miniszterelnököt megmentették.

Tokióból jelentik: A Reuter hivatalosan jelenti, hogy Okada miniszterelnököt megmentették. Okada él.

Los-Angelesbe érkezett szikratávirat szerint már csak négy százados és egy hadnagy, — a mozgalom vezetői — tartózkodik Okada miniszterelnök eltorlaszolt lakásán. Kasi tábornagy kijelentette, hogy a zendülők vezéréivel, mint lázadókkal járnak el.

Tokióból jelentik: Szombaton reggel 8 órakor a fölkélok elhagyták a miniszterelnökségi palotában lévő főhadiszállásukat.

A japán rádió hivatalosan jelenti, hogy a zendülést végleg elfojtották.

Tizenhét tiszt felsőbb parancsra agyonlőtte magát.

Tokióból jelentik: A legfőbb haditanács parancsára a zendülésben vezető szerepet játszott tizenhét tiszt agyonlőtte magát.

Tokióból megerősítik azt a hírt, hogy Okada miniszterelnököt a lázadók nem gyilkolták meg. A miniszterelnök-tengernagy megalásításáról közelebbi részletek még hiányoznak.

Ut a nagy alkotásokhoz

Szinte egyidőben, talán egy napon is történt, hogy román részről is, meg magyarországi oldalról is egy-egy jelentős szakértő ember szólalt meg a Dunavölgy népének gazdasági és politikai egymásra-utaltsága felől.

Bucurestiben Gafencu szenátor, az Argus című, nagyösszekötöttes közgazdasági napilap főszerkesztője tartott erről a kérdéstről előadást. Gafencu a nemzeti parasztpárt pár év előtti kormányzata idején előbb a miniszterelnökségnek, majd a külügyminisztériumnak volt politikai államtitkára. Az említett párt jövődöbeli kormányzata idején is bizonyára meglesz a fontos szerepe, mert ma is pártok fölött álló tekintélye van a nemzetközi gazdasági problémákban, s az ezekkel összefüggő külpolitikai kérdésekben.

Másik oldalon Hantos Elemér magyarországi volt kereskedelemügyi államtitkár szólalt meg Bécsben, ki egy ottani egyesület meghívására tartott előadást a dunai államok egységfrontjáról. Hantos Elemér még a háború alatti időkben volt államtitkár, aztán a postatakarékpénzlárnak volt országos elnökgazdátója. A háború után pedig magánemberként fejtett ki élénk tevékenységet a közép-európai gazdasági egység megszervezése végett, s ebben a keretben is különösen a dunai államok gazdasági szövetkezésének a megvalósításáért. Ezt a magán-tevékenységét azonban volt államtitkári minőségének a presztízse vette körül, továbbá a magyarországi gazdasági körök legerősebb tőkésjei érdekeltségének a figyelme, helyeslése és biztatása.

Gafencu megszólalása külön kihangsúlyozta a „magyar kérdés”-nek nevezett külpolitikai tételt, mely Magyarországnak a dunai államok közötti érzékenyebb helyzetére, fönttartására és vonakodására vonatkozik. Ezekre célozva, Gafencu azt mondotta, hogy Magyarországgal szemben a román részről való magatartás alapiránya csak az lehet, amit uralkodónk magas tekintélyével nemrégiben leszögezett.

— Mégis azt hiszem, — folytatta az előadó, — hogy meg tudjuk és meg kell oldanunk a magyar kérdést. Nemcsak gazdasági érdekek hoznak közel egymáshoz, hanem politikai érdekek is, közös politikai érdekek: a többi dunai állammal együtt közös erővel megvédeni államaink nemzeti létét és függetlenségét. Végül közelhoz egymáshoz azoknak a kisebbségeknek a sorsa is, akik ahelyett hogy villongások indokait szolgáltatják, ők kell, hogy legyenek az előkapcsolat a szomszéd államok között. Ha társítjuk őket az államok és a szomszéd népek közti együttműködés művéhez, közösen fogunk előkészíteni olyan mgértő, szimpátiával telített atmoszférát, amely a legelőkeltebb igazságnál is jobban lehetővé teszi, hogy békésen és barátságosan éljenek együtt azok a népek, amelyek nem olvadhatnak össze.

Hantos Elemér bécsi előadása arról szólt, hogy a Dunavölgy földrajzi helyzete természetes keretét ad az itten levő államok egységfrontjának. Ennek a kiképzésére az adott helyzetek reálpolitikai számbavételéből kell kiindulni. A gyakorlati politika ilyen valóságai szerint való eljárásra mutatott reá az osztrák szövetségi kancellár nemrég tartott prágai előadása, mikor annak az öt Duna-államnak az összefogását ajánlotta, melyek egyuttal a korábbi osztrák-magyar monarchia utódállamai. Ezek a következők: Ausztria, Magyarország, Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia. A földrajzi egységbe tartozás folytán, s a Duna mel-

létfolyói révén való szerves összefüggését tekintve, Bulgáriát is ebbe a dunai keretbe foglalandónak mondotta Hantos Elemér.

Viszont e kereten túl való terjeszkedést (tehát Itália és Németország belefoglalását) a bécsi magyar előadó túlzottnak jelezte. Szerinte csak az elsorolt hat állam földművelő és ipari viszonyai tudnak egymásnak megfelelni s csak e kereten belül tudnak úgy a termelő, mint a fogyasztó érdekek egyensúlyba jönni. Ami ez alapozó egyensúlyon kívül még szükséges, hogy a Dunaállamok természetes egysége a viláfgalanggal is összeköttetésben legyen, azt közösen kötött egyezményekkel lehet elérni. Ez egyezményeknél elsősorban a Duna-völgygel szomszédos államok jöhetnek szóba.

Az így elképzelt gazdasági alapegységet a továbbiakban úgy jellemezte Hantos Elemér, hogy az a természeten és a technikai képződésnek az együttműködéséből keletkezett. Az így adott egységes terület azonban (az előadó saját kifejezése szerint) abban „szenvet”, hogy tulsok rajta a különböző nemzeti kialakulások és népességének száma. A kerekben egymillió négyzetkilométeren hetven milliónyi lakos között 14 különböző nép van, mely nemzeti egyenlőségre és politikai önkormányzatra törekszik. A sok kis nép között a viszonylag legüdösebb rendszert kell megtalálni, hogy békés életrend legyen, s olyan együttes politikai és gazdasági szervezet álljon elő, mely az ellentétek kiegyenlítését szolgálja, s a dunai Európa sajátságaihoz alkalmazkodik. Gazdasági vonalon kell kezdeni, hogy mindenik nép számára a fizikai létminimum biztosítva legyen. Ez aztán meghozza a lelki előfeltételeket is, hogy a legnagyobb ellentéteket politikai oldalon is ki lehessen küszöbölni.

Ugy Gafencunak, mint Hantosnak érdekes a találkozása abban, hogy a népi különbségek fontosságát és jelentőségét észreveszi. Egyikük éppen e különbségekben a rokon népek közvetítő hivatását látja meg, másikuk a „létminimum” elméletével rá is mutat valami megindulás lehetőségére e közvetítés irányában. Ami meglátás van ezekben az egymást kereső gondolkodásokban, az mindenesetre figyelemreméltó. És különösen figyelemreméltó az, hogy az idő már megérett az ilyen hangoztatására, s hogy a dunai keret egyik fővárosából a másikba szállnak át már a kölcsönös üzenetek. Hogy ezek az üzenetek még inkább csak tapogatózások, s így határozott alakjuk nincs, az bizonyos. Eppen azért ez az alaktalanság a tökéletesség hiányát is magában foglalja, s így a bírálatot is kihívja maga ellen.

Azonban minden bíráló szándékon túl és minden ellenvetést elhagyva, meg lehet állapítani azt, hogy a nagy körülmények előadók ugyan a gazdasági közös vonalakon keresik a megoldásokat, de adott helyzetnek veszik a kéré-

des területen a népegységek sokféleségét is Gafencu előadása külön is kiemeli a magyar népkisebbség szerepét és hivatását a Magyarország részéről főnálló nehézségek kiküszöbölésére. Ez az észreveszés körülbelül az, ami az egész probléma-tömkelegben a legtalálóbb. Ha azonban így áll a helyzet, akkor a nagy gazdasági vonal kiképzését mégse lehet azon kezdeni, hogy csak a nagy gazdasági elképzelést igyekezzünk megvalósítani, hanem az alapvető részletmunkán kell kezdeni. A nagy gazdasági elképzelés valami olyan, mint a tetőszerkezet. Az alap hozzá az, hogy a népkisebbségeket, s köztük a magyar népkisebbséget is cselekvőképes helyzetbe kell hozni, megelégedettségüknek az életkeretet meg kell adni. Biztosítani

kell intézményesen az ő népi egyenlőségük számára úgy gazdasági, mint szellemi téren azt a birtokállományt, melyen megélhetnek és fejlődhetnek.

Ha ez az alapvető bizonyosság megvan, akkor a népi különbségek kérdéséből eltűnik a legfőbb érzékenység. Akkor bizonyára Magyarország is, melynek legnagyobb érdekeltisége van a népkisebbségi kérdés rendezésében, nem fog tovább emiatt nyugtalankodni, s így gyakorlatibb készsége lesz arra, hogy a nagy gazdasági kiegyezés ügyét lényegesen előmozdítsa. A nagy alkotásokhoz így, a kis népek élete megnyugtatóján keresztül lehet eljutni. Adja Isten, hogy e kifejlődés felé mihamarabb megindulhassunk.

Az igazságügyminiszter kijelentette a kamarában, hogy a besszarábiai választás bűnösei elnyerik büntetésüket

Bucuresti. Saját tud. A kamara tegnap délutáni ülésén Seisanu Romulus hivatkozott Goga csütörtöki beszédének egy részletére, amely szerint a besszarábiai Briceava községben, amelyben csaknem tisztán zsidó lakosság van, a lakosok megtámadták egy 20 főből álló nemzeti parasztpárti csoportot s azt úgy elverték, hogy közülük egy meg is halt. Seisanu kifogásolta, hogy a cenzura annakidején nem engedte meg ennek az esetnek közlését, de ugyanakkor megengedte, hogy a Nimerover főbbi elleni merényletet részletesen ismertessék a lapok.

Seisanu felvilágosítást kért a kormánytól az esetre vonatkozólag.

Pop Valér igazságügyminiszter azonnal válaszolt:

— Megfelel a valóságnak. — mondotta. — hogy Briceava községben 20 parasztot, akik zászlók alatt, énekelve menetelakulatban vonultak végig a falun, a cernauti gyűlésről jövet, megtámadták a falu lakosai. Elverték őket s egyikük meg is halt az ütések következtében. Az is igaz, hogy az áldozatot a falu gyermekei

lábbal tiporták. Biztosítom önöket, hogy a bűnösök elnyerik büntetésüket.

Napirenden ismét a közigazgatási törvényjavaslat szerepelt. Calinescu Armand a nemzeti parasztpárt nevében fontos nyilatkozatot olvasott fel.

— A javaslat, — mondotta, — teljesen elhibázott, célzatában és intézkedéseinek részleteiben egyaránt. A javaslat semmiféle haladást nem jelent a korábbi állapothoz képest. Ellenkezőleg, a helyi közigazgatás önkormányzatának megsemmisítésére tör s azért valójában a liberális párt által 1925-ben teremtett állapotok visszahelyezésére törekszik. A nemzeti parasztpárt nem vesz részt a javaslat részletes vitáján, mert az ilyenformán teljesen elhibázott alapelvekre épült. Ha ebből a javaslatból törvény lesz, a nemzeti parasztpárt fenntartja magának a jogot, hogy azt gyökeresen megváltoztassa.

A kommunisták zendülést szítottak Chilében, de csirájában elfojtották

Santiago de Chileből jelentik: Egy Poehler nevű nyugalmazott ezredes, nyugdíjazott tisztből álló csapata élén el akarta fogni Novoa tábornokot, a hadsereg vezérkari főnököt és a hadsereg vezető tagjait. A nyomban mozdított őrség azonban elejét vette a zendülésnek.

Az összeesküvők, akik a kommunistákkal játszottak össze, arra számítottak, hogy vállalkozásuk sikere esetén magukhoz ragadják a hatalmat. A lázadási kísérletet azonban sikerült csirájában elfojtani.

Halál a kastélyban

Írta: SURÁNYI MIKLÓS.

A nap már lehanyatlott az úrményi dombok mögé és hűvös szellő remegtette meg az uteszeli nyarfa leveleit. Négylovas hintó kapaszkodott fel a domboldalra. Keserves kínnal dagasztották a lovak a sarat, amelyben a zöld-sárga batar néha tengelyig süllyedt. Az elmúlt napokban felhőszenvedés puskolta végig a vidéket és tönkreverte a közeledő őszt minden melancholikus baját. A grófné egyedül ült a hintóban, fegyvertokok, bórdozók és úti máhák között s terdét a nyirkos esti hideg ellen hatalmas tigrisbőrtakaró védte, amelyet öccse Clam-William Richárd lord küldött neki indiai utazásából. A grófnén könnyű szürke utazóköpeny volt, mokuspremmel szegett vízhatlan japánselyemszövetből, rózsákkal díszített széles karimás kalapja az álla alatt szalaggal megkötve, a nyakán indiai sál. A kalap, szalagok, felöltőgallér és sálak habkönnyű tömkelege sovány, elefántcsontszínű, szomorú arcát csaknem elfedte.

Keserves volt az út. A kocsis minduntalan lezárt a bakról, hogy a lovakat vezesse, mert a lovak itt-ott térdig süppedtek a sárba s nagyokat cuppogott, ahogy lábukat a ragadós anyagból kihúzták. A jobbra-balra imbolygó kocsin megint úgy érezte, mint hogyha tengeri betegség kerülgetné.

— Méltóságos grófné, tíz perc múlva a kastély előtt vagyunk.

És csakugyan már kibontakozott a falu szomorú, ügyetgyótt kis kepe az esti szurkületből. Alaconsy, tömzsi torony körül ferde, püpos szalmatetők, nyarfa, kanyargós országút. A kastélyból semmi sem látszik, az ott van jobbra a sötét dombok között, erdőszélen.

Nemsokára elértek a falut. Kutyák ugattak ki a házakból, néhány bámész paraszt megállt az árok mellett hajadonfőn, piszkos fehér gyolcsban, mezítláb és dícsértesséket mondott az elrobogó kocsinak. A faluból idehallatszott az esti harangzó. A tárgyak körvonalai kezdtek elmosódni, mintha szürke köd feküdnék a Mária Terézia korabeli piros tetős, kupolás, sárgára meszelt Hunyady-kastélyra. A kastély azonban csodálatosan néma volt és sötét.

Sehol egyetlen teremtetett lélek. A kocsis kurtantot egyet. Erre nagy keservesen kioldalgott a kastély mögül egy hérszeregyek.

— Nincs itthon senki.

A grófné elmosolyodott. Ugyválszik, elkéstem — gondolta és fennhangon kérdezte.

— Milyen nap van ma?

— Szerda van, kezét csókolom, méltóságos grófné.

— És hányadika?

A kocsis meghökken.

— Honnan tudnám én azt?

Karolina számolgatni kezdte magában s egyszerre, mintha megőrült volna, elkezdett nevetni.

— Hát természetesen. Ezt is elhibáztam. Ma szerda van, tehát augusztus huszonkilenc.

— Mikor mentek el az uraságok? — kérdezte bosszúsán a kocsis.

— Tegnap hajnalban — felelte a gyerek.

Magyar képviselők az igazságügyminiszternél

Bucurestiből jelentik: Dr Gyúrfás Elemér, magyarpárti szenátor és dr Willer József, a Magyar Párt parlamenti csoportjának főtárgyalója pénteken megjelentek Pop Valér igazságügyminiszter előtt, előadták dr Ungár esetét és arra kérték, ne engedje, hogy az ügy tárgyalásába politikai motívumok is befolyjanak és a heleg Ungár Adolf áldozatául essék egy nyilvánvalóan személyi hajszának. Távol áll a Magyar Párttól, hogy az igazság kiderítése elé akadályt akarna gördíteni, ellenkezőleg az az érdeke, hogy az ügyre minél előbb teljes világosság derüljön, mivel meg van győződve, hogy az ügy végül is dr Ungár teljes rehabilitálásával fog végződni. Az igazságügyminiszter megígérte, hogy az ügy elbírálásának összes körülményeiről azonnal jelentést tétet magának.

Svájc nem hajlandó visszavonni a nemzeti szocialista központ feloszlatására tett intézkedéseit

Berlinből jelentik: A svájci szövetségi kormány elküldte válaszáat a német birodalmi kormánynak a svájci nemzeti szocialista központ feloszlatása miatti tiltakozó jegyzékére. A svájci jegyzék elismeri, hogy a Svájcban élő külföldieknek jogukban áll összejeveleket tartani, amelyekben a nemzeti érzést ápolják és hazájuk érdekeiről tárgyalnak. A svájci szövetségi kormánynak azonban szuverén joga megállapítani, hogy a külföldieknek fennmaradó jogai milyen keretek között gyakorolhatók. Gustloff megölésének folytán a svájci kormány hamarabb kezdett hozzá, — mint eredetileg tervezte, — annak megállapításához, hogy lehet-e tünni a nemzeti szocialista központ körzetvezetőségének és egyesületének fennmaradását. Gustloff személye nem befolyásolta a kormányt ebben az elhatározásban s ennek az elhatározásnak nem volt politikai tüntető jellege. Megállapítja a jegyzék, hogy a svájci kormány többé nem térhet vissza erre az ügyre és reméli, német részről kellő előzékenységet gyakorolnak majd azon a téren, hogy illetékes tényezők megakadályozzák a svájci kormány elhatározásának téves beállítását a német közvélemény előtt.

A francia választásokat áprilisban tartják meg. Párizsból jelentik: Lapjelentések szerint a francia kormány április 19-re és 26-ra tűzte ki az általános választásokat.

— Megvan! — kiáltott fel diadallal, mert mostanában ez volt számára a legfontosabb. Nagyobb gyönyört már nem is tudott magának kívánni, mint aludni, aludni, egész az öntudatlanságig elkábulva, álom nélkül, halotti mozdulatlansággal aludni tíz-tizenkét órát egyfolytában. És aztán? Aztán reggel az ágyból felvászorogni, jéghideg vízben megfürdeni, amitől teljesen felébred, új erőre kap, elszánt és kemény lesz és valami erős testi fáradsalom után kívánczik. Tehát lóra kell ülni, kivágtatni az országútra, neki a mezőknek, árkon-bokron keresztül rókát kergetni, vagy négy keményszájú csikót összehozni s azokat hajszolni magas homokfutóról.

Megvacsorázott, de alig tudott valamit enni, annyira fájt a feje. Tehát készült lefeküdni. De előbb a tükrös asztalra rakta szép sorban tolett-szereit és egész kis házipatikáját. Orvosságot a nehéz légzés, főfájás, álmatlanság ellen. És még egyet, ha netán görseje támadnának.

Eppen he akarta venni az altatóját, amikor hirtelen szédülni kezdett. Érezte, hogy most megint ájulás környékezi, a gyomra is émelyegni kezdett, nem tudta, hánynia kell-e, vagy pedig a tüdejéből felszakadt egy alvadó vércsomó... olyan érzése volt, mintha a vér felbugyborékolna és ki akarna törni orrán-száján, még a fülén is és a vércsomó a szíve alatt van. Fel akart állni, kiáltani akart, de sem mozdulni, sem szólni nem tudott, sőt egyszerre minden rossz érzése megszűnt, végtelen nyugalmat, csendet, sőt valami testi és lelki kéjt érzett a tagjaiban... mintha Irsország smaragdözlöd partjait látta, tengerzúgást és habcsapkodást és epedő melódiákat hallana... Az utolsó öntudatos pillanat, a győ-

KALODONT tanácsolja Önnek ma: 2 x naponta --- ex helyes!

Mindenki előtt ismert tény, hogy a fogak között tennakadó ételmaradékok — a száji cca 37 fokos hőmérsékletében — 10-12 órán belül erjedésbe mennek át. Tehát nyilvánvaló, hogy nem elegendő fogainkat egyszer egy nap mosni, kétszer egy nap és rendszeren, ez a helyes!

És sose feledje el, hogy a Kalodont 3 kiváló tulajdonsága biztosítja a helyes fogápolást:

1. a speciális fog-és száj-zsáppan anyha habja alaposan megtisztítja a fogakat, át is ahová a fogkefe nem juthat el,
2. a különlegesen finom tisztító anyag kifestesíti a fogzománcot, anélkül hogy azt megáradná;
3. a Dr. Bräunlich által összeállított Sulfurizin-Oleat fokozatosan távolítja el a fogkövet és megakadályozza az újraképződést.

KALODONT

FOGKÓ ELLEN

Az olasz hadsereg elfoglalta Amba-Alagit

Megnyilt az útja az abesszin főhadiszállás felé. — Nagy örömnep Olaszországban

Rómából jelentik: Az olasz sajtó és propagandaügyi minisztérium pénteken a következő hivatalos haretéri jelentést adta ki:

„Badoglio tábornagy táviratozza: Az első hadtest csapatai elfoglalták Amba-Alagit. Ma délelőtti 11 óra óta az amba-alagi magaslaton olasz lobogó leng.”

Az Amba-Alagi hegység mintegy 30—40 kilométerre délre fekszik a nemrég elfoglalt Amba Aradam hegyesüctől. Az olasz csapa-

tok az amba-alagi magaslaton erősen kiépített abesszin állásokat találtak. Az olaszoknak ezzel az új győzelmével megnyílt az út a desz-sziei abesszin főhadiszállás felé.

Rómából jelentik Olaszországban határtalan lelkesedéssel fogadták Amba-Alagi elfoglalásának híreit.

Az olasz hadvezetőség véleménye szerint az a harapófogó, melybe Kassa és Szejum herceg csapatai kerültek, egyre jobban összeszorul.

nyör és rémület pillanata volt. Hirtelen észbe jutott, hogy most megszabadul minden szenvedéstől, de észbe jutott Andorka is és szívebőli olyan elemi erővel szakadt fel az anyai érzés, mint még soha életében. Nem, nem akarok meghalni! — ez villant át az agyán — inkább egész életemen át szenvedek és ordítok a fájdalomtól, csak Andorkát ne kelljen elhagynom.

A mondatot már nem tudta végig gondolni, térdre bukott, aztán egész teste összezecsuclott, féloldalt fordult és elomlott a padlón.

Féltóra mulva a komornyik beküldött hozzá egy bérésleányt, hogy kérdezze meg, hogy nincs-e valakire, vagy valamire szüksége a vetkőződésnél. A bérésleány benyitott az ajtón, elsikoltotta magát és hanyatt-homlok rohant vissza a komornyikhoz. Utközben eszelősen sikongatott.

— Segítséget! Meghalt! Emberek! Meghalt a grófné!

Az istállóból, baromfiólból és a szomszéd földékről asszonyok siettek a kastélyba, hogy lássák, ami történt.

— Meghalt, — mondta az egyik — el kellene hívni a papot. Ha már nem veheti fel a szentségeket, legalább imádkozzék a lelke üdvösségéért.

— Milyen fiatal volt, még élhetett volna...

Az egyik elszaladt papért s közben elképzelte, hogy milyen szép temetése lesz a grófnének. De azért — tisztesség okáért — sírtak és jajveszkeltek. A vén komornyik, aki törött lábával szinte odavászorgott, keresztet vetett magára és imádkozni akart, de nem tudott egyébre gondolni, mint arra, hogy ilyen esetben mi az ő kötelessége. Rettenetes felelősség ez. Ertesíteni kellene Széchenyi Pál grófot, de egyúttal gazdját,

az öreg Hunyady grófot is... az egyik Apátiban, vagy talán Bécsben, vagy Badenben van... az Isten tudja, hol vannak most ezek a grófok. Papért elszaladtak, ez rendjén van. De talán még az orvosnak is lehetne hasznát venni. Az öreg ember egészen megzavarodott. Elrémült arra a gondolatra, hogy most minden az ő találatosságától és erélyétől függ... Egy élet, egy grófné élete... a gazdája vendégének az élete... Szent-séges Isten... ordítani kezdett.

— Hozzatok orvost! Menjete papért! Lovaslegény vágatson Pozsonyba. Hívjátok el a faluból a borbélyt! Tegyétek az ágyra! Hol a bába-asszony? Vetkőztessétek le!...

Az asszonyok engedelmessétek. Kettő fel-emelték a földön heverő, finom, illatos kis testet és rá akarták fektetni az ágyra. Ebben a pillanatban a grófné magához tért, kinyitotta szemét, az arca őrjöngő kifejezést öltött és ellökte magát az asszonyokat.

— Mit akartok velem? — sikoltozta eszeveszett dühvel. — Megölnek!... Segítséget!... Gyilkosok!... Ki innen, vén boszorkányok!

Az asszonyok arcáról leritt a csalódás, hogy a grófné nem halt meg. Üröményen nem lesz grófi temetés és ők hiába ontották érte a könnyeiket. Szinte sérlődötten elengedték, de az torkaszakadtából ülvölteni kezdett.

— Hagyjatok magamra! Hol van a kocsi-som?... El akarok menni... — és a kocsi-somét üvöltözte. — Johann, Johann, vén gazember, hol vagy? Miért nem fogtál be? Azt akarod, hogy itt megöljenek engem?

Az asszonyoknak erre felcsillant a szemük, majd furcsa vonító hangon megint sírni kezdtek.

Az idegesek rövid életűek!

Eszrevette-e Ön már sajátmagán az idegkimerülés alatt felsorolt tüneteit:

Ingerlékeny, levert, tagjai reszketnek, nyugtalan, szívdobogása van, gyakran szédül, félelem érte van, álmatlan, nyugtalan álmái vannak, egyes testrészeken érzéketlen, ijedős, túlzott érzékenység a zajok, szagok iránt. Kábító szerek utáni vágyódása, mint dohány, alkohol, tea, kávé; szemidegek rebbenése, vértudulás, hangulatosság, emlékezése meggyöngyöngül, beszédzavarai vannak.

Amennyiben fentiek közül valamelyik is, mint az idegesség tünetei fellépnek, úgy

az Ön idegei komolyan meggyöngyöngültek és megerősítésre szorulnak.

Ne hagyja így tovább fejlődni a dolgokat, mert igen könnyen komoly zavarok léphetnek fel az agy működésére, a test gyors hanyatlására, melyeknek következménye a korai halál.

Függetlenül attól, hogy ideggyengeségének mi az oka, felkérem Önt, szíveskedjék engem sorával felkeresni, mert készséggel nyújtok Önnek teljesen díjtalanul és portómentesen egy egyszerű metódust ajánlani, amely Önnek egy örömdetést meglepetést fog okozni. Ön bizonyára már sok pénzt áldozott különböző szerekre, amellyel legfeljebb egy átmeneti javulást ért el. Biztosíthatom arról, hogy én a helyes módszert ismerem, hogy ideggyengesége gyógyulást nyerjen.

Ezen módszer egyben visszaadja Önnek életkedvét, a munkakedvét és az ahhoz szükséges erőt, egyesek azt írják nekem, hogy úgy érzik magukat, mint akik újjászülettek volna.

Mind ezt orvosi megfigyelések is igazolják.

Önnek csak egy postalevelezőlapba kerül és ennek ellenében küldök Önnek teljesen díjtalanul egy könyvet.

Amennyiben nem tudna azonnal írni, úgy írzza jól meg ezen hirdetéset.

Levelek ide irányítandók:

ERNST PASTERNAK

Berlin SO
Michaelkirchplatz 13. Abt. 738.

Aradhegyaljai történet

Siria. Saját tud. Sántana nagyközsegi jómódú nép lakja, nem is ember, akinek Aradhegyalja valamelyik községében szolgálja nincsen. A hirtelen bálított hideg napok arra kényszerítették a nem elég mély pincével rendelkező gazdákat, hogy kiutazzanak szőlőjükbe, megnézni, nem-e fagyott be a boruk? A falu egyik legtekintélyesebb gazdája maga mellé vette két legjobb barátját és a déli vonattal kiutaztak Sírira. A kolna pincéjében örömmel állapították meg, hogy a bor nem fagyott be, a pince elég meleg, olyan meleg, hogy érdemes benne hosszabb ideig is tartózkodni és a különböző fajta borokat végigkóstolgatni. Kisebbségű fűrészből székeket, asztalt rögzítettek és megkezdődött a borkóstolás.

A különböző fajta bor hamar a fejükbe szállt és egyiküknek se jutott eszébe az órát is megnézni, s lekésték a legutolsó vonatot is, amellyel aznap este még hazautazhattak volna. Nem volt más mit tenniük, mint tovább időgálni, egészen hajnali öt óráig, a vonatindulásig. Még egy liter bort vett mindegyik utra-

valóul s kart-karba öltve kibandukoltak az állomáshoz. Pár perc múlva befutott a Sántana felé menő vonat. A mi három emberünk nagynehezen felülhőlt a vonatba. Már elindult a gőzös, bejött a kalauz is, amikor észrevették, hogy elfelejtették a jegyet megváltani. Jegyzőkönyvet vett fel a kalauz és fejenként 200 lei büntetést vasalt be az elázott gazdákon, amit az egyik nyomban ki is fizetett. Szerencsére volt nála pénz, mert az adóhivatalba készült volna, ha pincézni nem ment volna. El lehet gondolni, hogy a 600 lei lefizetése után nyomban kijózanodott a három gazda és azon kezdtek tanácskozni, hogy — mert hát mindig a végén jön a fekete leves — mit mondjanak otthon az asszonyoknak?

* Kisdetek makacs székszorulásánál és nagyobb gyermekek gyomorbelhurutjánál reggel felkeléskor már egy negyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet is kitűnő sikerrel adhatunk. Az orvosok ajánlják.

kezdtek.

— Jaj, lelkem, grófném, magát megszállta az ördög, magának vége van, oh édes Istenem, milyen szép fiatal teremtés, milyen kár érte.

A grófné nekirohant a két asszonynak s az öklével az arcukba vágott.

A komornyik, aki halálsápadtan, egész testében remegve állott az ajtóban, segíteni akart a szerencsétlen grófnén s ezért ráparancsolt az asszonyokra, hogy erőszakkal is fektessék az ágyba, vetkőztessék le és csavarják a testét vizes ruhába. Így látta ezt katonakorában, amikor egyik bajtársa megőrült és a felcsér kezelésbe vette.

Ékkor már az egész szoba tele volt béresasszonyokkal és külső cselédekkel, akik közül néhányan elszaladtak vízért, a többi nekiesett a betegnek és vetkőztetni kezdte. A grófné rugott, harapott, üvöltött s az örültek és a haláltól remegők rettenetes erejével percekig bírkóztak az izmos parasztasszonyokkal. Végül is győzött az túlerő, ledobták az ágyra, letették róla a ruhát és becsavarták vizes lepedőbe. Szegényeknek most már minden ereje elfogyott, lángborult arcáról leszivárgott a vér, elsápadt, többé nem védekezett, behunyta a szemét és újra elvesztette az öntudatát.

Csend lett. Az öreg komornyik kikergette a parasztasszonyok lábait, törött lábát maga után húzva, néhány lépéssel közelebb ment az ágyhoz.

— Méltóságos grófné — suttogta most halkán, — az Isten szerelmére... méltóságos grófné, ne tessék ezt tenni.

Nem merete tovább folytatni. Még egy lépést tett a beteg felé. Fejét félrefordította, a szemét

becsukta, a száját összeharapta, hogy összes érzékei közül csak a füle legyen működésben és minden erejét megfeszítve figyelte, hogy hallja-e a grófné lélegzését. Hallotta. A grófné hosszú, szaggatott lélegzetet vett, olyant, mint a hang nélküli síró gyermek szokott, aztán hosszú csend, majd megint a szaggatott szepes lélegzés, mindinkább hörögve, rettentő hosszú szünetekkel közben. Eközben az arca mindig sápadtabb lett, a lélegzése mindig ritkább és szaggatottabb... de egyszerre mintha elmosolyodnék — vagy csak a száját húzta félre? — a szeme kinyílik és szomorúan néz az öreg komornyikra.

— Méltóságos grófné! — szakadt fel a vén szolga lelkéből a rémület és a szánalom jalkiáltása. De hirtelen elrémült, mert úgy vette észre, mintha a grófné valamit akarna mondani.

— Méltóságos grófné, tessék parancsolni... A beteg rettenetesen erőlködött. Az arca eltorzult és szeme kétégből rémábrándokkal bámult a messzeségbe. Meg akart mozdulni, de csak lobbogózt tudta kicsit felemelni, hal fele egészen meghéjult. Fehér, vékony, hegyes újjalval a paplant kapirgálta, majd a levegőbe nyúlt, mintha szállongó pihákat akarna elfogni. Közben állandóan reszketett az ajka, mintha beszélné, de hang nem jött ki, csak egy kevés nyál csorgott ki a szája száján.

— Tessék parancsolni — könyörgött az Inas és a faló lábával nem bírta tovább odarogtatni az ágy elé, egészen közel Karolinához.

A beteg egy minden eddigénél hosszabb és szaggatottabb lélegzetet vett s aztán vértelen ajkai közül leheletfinom, halk fejhangon nagy kinnal megszólalt:

Halála előtt hetvenöt anatómiai intézetnek adta el — a fejét

Párizsból jelentik: Most halt meg Párizsban Pierre Lutec, a világ egyik leghíresebb emlékező művésze. Lutec bejárta a világ valamennyi országát és mindenütt tomboló sikert aratott csodálatos emlékezőtehetségével. Főlönösen a számok megjegyzéséhez értett: például nem kevesebb, mint tízezer történelmi évszámot tartott állandóan készenlétben hatalmasra méretezett koponyájában.

Ugyanekkor azonban a nagy számológépszakértő magánéletében igen rosszul számolt: mindig többet adott ki, mint amennyit bevett. Noha mesébeillő gázsikat keresett, csaknem „állandóan pillanatnyi pénzzavarral” küzdött. Egyszer New-Yorkban ki kellett volna fizetnie luxushoteljének számláját, de zsebében egy árva centet sem talált. Ekkor a véletlen útjába hozta a newyorki anatómiai intézet kereskedelmi szellemű igazgatóját. A direktor ismerte Lutec fantasztikus emlékezőtehetségét s ezért azt az ajánlatot tette neki, hogy halála esetén végrendeletileg ajándékozza koponyáját és agyvelejét a newyorki anatómiai intézetnek.

Az igazgató megmagyarázta, hogy agyát megvizsgálják és mikroszkópikus metszeteket készítenek belőle, hogy esetleg nyomara bukkanjanak a tüneményes emlékezőtehetség anatómiai okának. Az igazgató szép kerek összeget fizetett ki Lutecnek és ezért Lutec szerződést írt alá, hogy halála után fejének egyedül és kizárólagos tulajdonosa a newyorki anatómiai intézet.

Lutec következő állomáshelye Chicagó volt. Már a harmadik napon ismét nem volt pénze. Erre észbejött a barátságos newyorki igazgató, taxiba ült és a chicagói anatómiai intézetbe hajtatott. Elmondta pénzzavarát és felajánlotta tudományos célokra a koponyáját. A chicagói intézet igazgatója is kapva kapott az alkalmon és Lutec markát ismét szép összeg ütötte. Ettől kezdve a saját fejének eladása Lutec számára jelentős mellékkeresetet biztosított.

Ez azonban csak most derült ki. Halála után néhány nappal nem kevesebb, mint hetvenöt távirat érkezett hozzátartozóihoz. Valamennyi táviratnak nagyon hasonló szövege volt: a világ minden részének anatómiai intézetei a halott Lutec fejét követelték. Most a bíróság állapítja meg, hogy kié lesz.

Zászlók,

lobogók, miseruha- és zászlóselymek, paszomántók, roitok stb. legelősből beszerzési forrása

Oberbauer A. Utóda

Magyarország legrégebbi temblomberendező és zászlókészítő vállalata

Budapest, IV. Váci-utca 41. sz.

Alapítási év 1863 Tel. Aut. 83-3-44.

75 éves cég.

— Andorka...

Mosolygott s elhallgatott. A komornyik várta, hogy mit akar mondani, de nem szólt többet... a lélegzése is mintha abbamaradt volna... a vén ember szívdobogva várta, hogy mikor hall megint lélegzetet és közben kétségbeesve pillantgatott hátra, hogy megjötte-e már a pap, vagy az érvágó, esetleg a bábaasszony, valami isteni vagy emberi segítség valahonnan. De nem jött sehonnan semmi s az ajtó előtt a parasztasszonyok Johannak, a grófné kocsisának mindenfelét összevissza fecsegték a szerencsétlenségéről.

Az öreg komornyik majd meglöndült félelmében, tanácsatlanságában és tehetetlenségében. Egész életében megszokta az engedelmességet, megszokta, hogy a grófok és grófnők azt teszik, amit akarnak, hogy ők nem olyan emberek, mint a többiek... és igaz, hogy egyszer azok is meghalnak, de csak nyilván akkor, amikor abba beleegyeznek.

Könyörgésre fogta tehát a dolgot.

— Méltóságos grófné, borzasztó dolog ez... Tessék nézni... nincs itthon a kegyelmes gróf és a kegyelmes grófné... Én nem tehetek semmit... Méltóságos grófné, ne tessék velem ilyen tenni.

A grófné mozdulatlan feküdt az ágyban, vonásai kislámultak, mintha mosolyogva, vagy rajongva nézne a messzeségbe — ugyan kit áthatott? — a szája kinyílt, gyönyörű fogai kivillantak, egyet horgított, egész rövidet és azután borzasztó csend. A tekintete mintha fennakadt volna valakin, szerelmesen nézett a messzeségbe s aztán az tholyaszín frizet lassan bevonta valami túlvilági fátyol.

Hitler hirlapi beszélgetést folytatott a francia-német ősi ellenségeskedés megszüntetéséről

„Franciaországnak csak akarnia keil és örökre véget vehet az állítólagos német veszélynek“ — mondotta a kancellár

A német államfő nyilatkozata valósággal lázba hozta a francia közvéleményt

Párizsból jelentik: A Paris Midi közli de Jovenel-nek, az ismert francia írónak beszélgetését Hitler birodalmi vezérrel. A beszélgetés néhány nap előtt, tehát még a francia-szovjet egyezmény képviselőházi jóváhagyását megelőzően folyt le.

Hitler a beszélgetés során többek között a következőket mondotta:

— Tudom, hogy mit gondol ön marában. Hitler — gondolja — békenyilatkozatot tesz nekünk, de vajjon igazán őszintén teszi-e? Kérdem, nem lenne-e jobb, ha ahelyett, hogy lélektani rejtélyeket próbál megfejteni, egyszer alkalmazná a híres francia logikát? Nem a pusztulást jelentené-e mindkét ország számára, ha még egyszer a csatatéren ütköznek össze? Nem logikus-e, hogy arra törekszünk, ami hazánknak legelőnyösebb és vajjon nem a béke-e az?

Ugyanúgy, ahogy német népem józan észéhez fordulva beigazoltam az osztályharcok képtelenségét, ugyanúgy fordulok most a józan észhez nemzetközi téren. Be akarom bizonyítani a népek és népem előtt, hogy Franciaország és Németország között az ősi ellenségeskedés esztelenég.

Az újságíró itt megjegyezte, hogy Hitler a „Mein Kampf“ című könyvében rossz dolgokat mond Franciaországról. Ezt a könyvet a németek valósággal politikai bibliának tekintik. A könyvet árusítják anélkül, hogy az egymást követő kiadásokon bármilyen módosítást végeznének.

A megjegyzésre Hitler a következőkben válaszolt:

— Amikor ezt a könyvet írtam, fogságban voltam. Az az idő volt ez, amikor a francia csapatok megszállták a Ruhr-vidéket, amikor a legnagyobb volt a feszültség a két ország között. Igen: ellenségek voltunk és én hazám oldalán álltam, amint illik. Megvetném önmagamot, ha a konfliktus pillanatában nem elsősorban német lennék. Ma azonban nincs már semmi ok a konfliktusra.

Korrektúra a történelem könyvében.

— Ön azt akarja, — folytatta Hitler, — hogy igazítsam ki könyvem, mint valami író, aki művének új feldolgozását adja ki? En azonban nem vagyok író, hanem politikus. Korrekturámat külpolitikámban végzem, melynek célja a francia-német közeledés és meg egyezés. Ha ezt a közeledést sikerül elérnem,

ez lesz a legmértöbb korrektúra. Korrekturámat a történelem nagy könyvébe vezetem be. Hitler ezután szólott

a francia-szovjet egyezményről.

— Tudatában vannak-e Önök Franciaországban, — kérdezte, — hogy mit cselekszenek? Engedik maszkat belevonadni olyan hatalom diplomáciai jármába, mely nem akar mást, mint a nagy európai nemzetek között ellentéteket teremteni, amiből egyedül ez a hatalom húzna hasznot.

Ujra áttérve a francia-német közeledésre, Hitler kijelentette, hogy

az egész német nép nevében beszél, amikor kijelenti: Franciaországnak csak akarnia kell és örökre véget vet-

A franciák kételkednek Hitler szavában és még mindig bizalmatlanok

Párizsból jelentik: A szombat reggeli francia lapok foglalkoznak Hitler nyilatkozatával és általában kételkedésüket fejezik ki, ha nem is Hitler szavainak és békeóhájának őszinteségében, de azoknak a feltételeknek teljesíthetősége tekintetében, amelyekhez Hitler a francia-német közeledés lehetőségét köti. A lapok nagyrésze csak a genfi kereteken belül megszervezendő együttes békében látja a közeledés lehetőségét. Az „Aire Nouvelle“ így ír:

— Ha Hitler óhajítja a békét és részt akar venni a nemzetközi biztonságban, egyetlen mozdulatába kerül: írja alá a kölcsönös segélynyújtási egyezményt.

Az „Excelsior“ szerint a békére valóban sürgős szükség van. A francia kormány azt a nézetet vallja, hogy a béke lehetséges abban a fogalmazásban, hogy senki ellen és senki mellett nem szól.

Nem értik Franciaországban a német nyugalmat.

A Petit Journal így ír: — Nem akarunk kételkedni Hitler szavainak őszinteségében, de kötelességünk a kellő elővigyázat.

A Journal Hitler valódi célja mögött inkább kárt, mint hasznot sejt.

Más lapok egyenesen felszólítják Németországot, hogy békekészségének bizonyítékaként

A spanyol kormány felveszi a szovjettel a diplomáciai és gazdasági összeköttetést

Altalános sztrájkjal fenyegetőzik a spanyol munkásság. — A politikai foglyok szabadon bocsátása után az elbocsátott munkások visszavételét követelik. — A kommunisták előretörése

Madridból jelentik: A politikai foglyok szabadonbocsátása után a baloldali pártok most már az 1934. évi forradalom után elbocsátott munkások azonnali visszahelyezését követelik. A munkaügyi miniszter már megkezdte az erre vonatkozó rendelet kidolgozását, de a munkás szakszervezetek nem hajlandók bevárni, míg a rendelet kibocsátásra kerül. Elhatározták, hogy követelni fogják az azonnali visszavételt s ha ezt nem teljesítik, általános sztrájkba lépnek.

A madridi El Liberale című lap szerint a külügyminiszter kijelentette, hogy a spanyol

kormány rövidesen fölveszi a szovjettel a diplomáciai és gazdasági összeköttetést. Madridban bezárták a spanyol fasisták valamennyi helyiségét. Sevillában három kommunistát választottak meg kerületi elöljárónak. A kommunista városi tanácsosok a városháza erkélyéről bejelentették, hogy kerlehetetlenül folytatják a forradalmat. Spezo, az 1934. évi forradalmi mozgalom vezére kijelentette, hogy az Azan-kormány politikája a szocialistákat nem elégíti ki. Ha a szélső baloldal követeléseit nem teljesítik, erőszakkal fognak érvényt szerezni akaratuknak.

A tapadós nyálka,
mely alvás közben a torokban képződik, könnyen és kellemesen oldódik, ha használ valódi **Kaiser-féle mell-karamellák-at**

a „3 fenyő“ védjeggyel.

Plakát jelzi az elárusító helyeket.
Képviselet: „Pharmag“, Droguerie engros, Braşov.

het az állítólagos német veszélynek. — Mert a német nép — mondotta a kancellár — a legteljesebb bizalommal van vezére iránt és ez a vezér barátságot óhajt Franciaországgal.

Kedvező hatás a francia közhangulatban.

Hitler nyilatkozata valósággal lázba hozta a francia közvéleményt. Megállapítják, hogy ilyen világos és határozott hangon Hitler még nem foglalt állást a két nép barátságát mellett.

A Paris Soir hangoztatja, hogy nem szabad már eleve kétségbevonni Hitler békeakaratának őszinteségét. Ennek az őszinteségnek azonban legnyilvánvalóbb bebizonyítása lenne, ha Németország visszatérne Genfbe.

Hitler nyilatkozata a képviselőház folyosóján is élénk eszmecsere középpontjában állott.

csatlakozzék a francia-szovjet segélynyújtási egyezményhez.

Másfelől a francia lapok bizonyos csodálkozással látják, hogy a német sajtó milyen nagy nyugalommal fogadta a francia-szovjet szerződés kamarai jóváhagyását.

A kormány gazdasági bizottsága kérte a miniszteriumokat, költségvetéseiket tartsák az eddigi méretben

Kiviteli cégek kérései a bizottság előtt

Bucuresti. Saját tud. Péntek este nyolc órai kezdettel ülést tartott a kormány gazdasági bizottsága. Tatarescu elnöklete alatt, Victor Antonescu ismertette az 1936—37. évi költségvetés tervezetét és most már március 15-ig adott haladékokat a minisztereknek, hogy kiki saját minisztériumának költségvetési tervezetét a pénzügyminiszternek beterjessze. Kérte, hogy az egyes minisztériumok költségvetései ne mutassanak fel többletet az eddigi kiadási tételekhez képest, hogy a jövő költségvetés végösszege megmaradjon ugyanolyannak mint az ideig.

A gazdasági bizottság ezután elhatározta, hogy a kormány bizottságot nevez ki, hogy a Petróleum Társaság kiküldöttével a petróleum redeventák eladása ügyében tárgyaljon.

A bizottság ezután vizsgálat tárgyává tette több kiviteli cég kérését, amelyeknek gabonakiviteli engedélyük van s amelyek letébe is helyezték a Banca Națională a szükséges devizákat. A cégek kérték, hogy miután a még hátralévő négyezer vagon buza kivitelihez nem találnak árut a piacon, szolgáltatassák nekik vissza a megmaradt devizákat.

Mint hogy a Banca Națională nem tudja megtenni ezt, engedélyezték, hogy a cégek a 4000 vagon buza helyett tengerit vigyenek ki és pedig minden 10 kgr. buza helyett 18.423 kgr. tengerit.

Pakocs Károly:
Édua áldozata
Regény
Ara tűzve 130 lei és portó.
Kapható könyvosztályunknál

Béke a mediasi városi politikában

Medias. Saját tud. Lapunk hasábjain többször foglalkoztunk a mediasi magyarság heroikus küzdelmével. Ismeretes, hogy a Magyar Párt a városi választásokra paktumot kötött a liberális párttal. A paktum eredményeképpen könyvelhető el, hogy 815 év óta először van a városnak magyar alpolgármestere Sz. Nagy Sándor személyében; míg a tanácsban — az egységes magyarpárti határozat alapján — P. dr. Trefán Timotheus római katolikus plébános és Köllönte Tibor ref. lelkész képviseli a helyi magyarság érdekeit.

A szászok indokolatlanul ellenséges magatartást tanúsított a magyarság jogos törekvéseivel szemben és hihetetlen akadályokat gördített a békés együttműködés útjába. Hiába volt dr. Stirbet vármegyei prefektus és dr. Aslau polgármester minden békéltető kísérlete: a szászok hajthatatlanok maradtak.

Most, két évi várakozás és torzalkodás után, látszólag meggondolták a szászok magukat és tárgyalásokat kerestek a közös munkálkodásra. A tárgyalások eredményeképpen Crucian Vasile román alpolgármester szép gesztussal lemondott tisztességéről, hogy így a szászok képviselőjének helyet csináljon. A városi tanács egyhangulag elfogadta Crucian lemondását és helyébe Fabiny mérnököt választotta meg második alpolgármesternek. Ilyenformán mind a három nemzet képviselve van a város tényleges vezetésében.

A múlt, jelen és jövő.

Az, aki évtizedek óta ismeri Medias városi politikáját, kételkedően csóválja fejét: nem hisz a békében. Az eddigi ellenséges magatartás ilyen hirtelen barátságra fordulása bizalmatlannal tölti el a figyelőket. Bár lehetséges, hogy a mai és külsőleg látszólagos béke, egy valóságos belső békéhez, a rég áhitott lelkek békéjéhez vezet. A magyarság régi törekvése, igyekezete, arra irányult, hogy a három nemzet polgársága igazán testvéri egyetértésben és barátságban éljen.

Dr. Aslau polgármester megértően dolgozik ebben az irányban.

A hihetetlenek azt mondják: Csak gondolkodni kell 815 évig nem volt barátságos, sőt csak ellenséges a szászok magatartása: egyszerre megváltozott volna a mentalitásuk? Avagy az itt uralkodó három szász világnézetből a megértés politikáját képviselő komoly elem került fölénybe a szászok belső életében? Mert tudni

kell, hogy az öregek, a vaskalaposok, a letűnt impérium idejében felnőtt szász vezetők ádáz ellenségei voltak minden kompromisszumos törekvésnek és még fölünkbe cseng Karres börtönváros „ausgeschlossen!” (ki van zárva!) kifakadása, mikor a magyarság az öt megillető helyeket követelte a tanácsban. A másik csoport, a hitleri elveket vallók és követők még intranzigensebben harcolnak. A harmadik csoport, a három X-cseh korosztálya, a ma 30 és 40 év között lévő józan, háborus forradalmakat átélt, komoly iparos, kereskedő és intellektuel, akik bár nem alkotnak külön politikai alakulatot, hanem bent élnek a fenti hét csoportban, azonban megértő gondolkozásuk és

* Vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserű-víz kiadós, híg ürülést és kielégítő emésztést eredményez, melynek következménye azután jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Az orvosok ajánlják.

üzleti érzékük diktálta józanságuk békét akar. Könnyű megérteni ezek józanságát: 30 millió az az összeg, melyet Medias magyarsága évente elkölt a város falain belül. Már most, kezdő kereskedő alig van. Magyar kereskedő egyáltalán nincs. A magyarság pénze a szászokhoz vándorol. Mi lesz, ha ez a 30 millió máról-holnapra nem a szász kereskedők, háztulajdonosok, stb., hanem más, megértő nép zsebébe duzzasztja?

Medias város magyarsága érthető kíváncsisággal lesi a jövőt, amelyben békét, boldogságot remél. Eddig semmi látható jelet nem tapasztaltak a város vezetőségében keresztülvitt változásnak, bár örvendenek, mert egy boldogabb jövőt remélnek.

Z. J.

Lehet dohányozni de...

Gondoltak-e önök arra a mérhetetlen sok mennyiségű méregre, mely azon hosszú idő óta, amióta dohányoznak, szervezetükbe került? Ez a méreg ma vérükben kering, azt sűrűvé teszi és egészen megváltoztatja. Innen van a fejfájás, étvágytalanság, ingerlékenység, fogyás és az általános rossz közérzet.

Mégis a dohányzás egy élvezet, amelyről bizonyára nehezen mondana le oly hosszú idő után. Mi hát ez esetben a teendő? Nagyon egy-

szerű! Ha a gépnek csövezete a sok használat következtében teletömődött, úgy azt szakszerűen ki kell takarítani. Hasonlóan kell eljárni az önök vérével is. Tartssanak két-három hónapra keresztül egy kurát a TONOGLOBIN erősítő borral, melynek híre közismert. A TONOGLOBIN hemoglobint és vitamint tartalmaz, mely a vért és az ereket tisztítja, valamint új erőt ad a szervezetnek.

Abudapesti mezőgazdaságikiállítás utazási és vizumkedvezményei

A március 20—25. napjain tartandó budapesti mezőgazdasági kiállítás igazolványai az összes romániai menetjegyirodákban a napokban már megkaphatók lesznek. Az igazolvány ára 180 lei, amelynek birtokában az alábbi nagy kedvezmények élvezhetők: I. Vizum-kedvezmény. Az utlevél és kiállítási igazolvány felmutatása mellett 1936 március 14—25-ig vizum nélkül lehet Magyarországra utazni. A vizumot utólag 250 P kezelési költség lefizetése ellenében lehet megszerelni a kiállítás területén működő m. kir. utlevélkiadósoknál. Ez az utólagos vizum is három hónapi magyarországi tartózkodásra jogosít.

Budapesten a szokásos bejelentést a szállásadó végzi.

A kiállítási igazolvány alapján az összes magyar vasutak vonalain bármely határállomástól Budapestre 1936 március 14-én 0 órától március 25-én d. e. 9 óráig (olyan vonatokkal, amelyek menetrend szerint d. e. 9 óráig megérkeznek), Budapestre vissza, illetve tovább bármely határállomásra: március 20-án 16 órától (menetrend szerint 16 óra után induló vonatokkal), március 31-én 24 óráig félárú menetjeggyel (50 százalékos kedvezmény) lehet utazni. Ez a kedvezmény bármely kocsiosztály használatánál érvényes az összes menetjegy szerint közlekedő személy- és gyorsvonatokon. Az utazást Budapestre menet egy ízben 24 órára, visszautazáskor szintén egy ízben, de tetszés szerinti időben meg lehet szakítani, azonban csak az utazási kedvezmény érvényességének időhatárán belül. Azon az állomáson, ahol az útmezakítás történik, a menetjegyet láttamoztatni kell.

Figyelmeztetés.

A felsorolt utazási kedvezmények Magyarországon úgy az oda, mint a visszautazásra külön-külön is igénybevehetőek, vagyis az utazási lehetőségek kombinálhatóak. Tehát lehet vasúton vagy hajón jönni és akár hajóval, akár más vasútvonalak vonalán távozni.

Kedvezmény a román vasutakon.

1936 március 20-tól március 31-ig történő visszautazás alkalmával 50 százalékos kedvezmény ugyanarra a vonalra, kocsiosztályra és távolságra, mint amelyen az utas Budapest felé jött. A kedvezmény a személy- és gyorsvonatok I. II. és III. osztályán érvényes. A „Rapid”-vonatokon való utazásnál a helyjegyet (ticket) Budapest felé teljes összegében meg kell fizetni, visszautazás alkalmával azonban az utlevél- és kiállítási igazolvány alapján ennek megfizetése alól az utas fel van mentve. Az utazást megszakítani nem lehet. Az indulási állomáson az igazolványt le kell bélyegeztetni és a Budapest felé váltott teljes árú menetjegyet meg kell őrizni, mert a kedvezményt a visszautazásnál a Budapest felé váltott teljes árú menetjegy és a szabályszerűen bélyegezett és a kiállítás pecsétjével ellátott igazolvány alapján lehet igénybe venni. A kedvezményes visszautazás csak akkor vehető igénybe, ha a Budapest felé váltott teljes árú jegyet 1936 március 14-e után adták ki. A Románián átutazó külföldiek visszautazáskor kedvezményt csak akkor kapnak, ha Budapest felé is Románián keresztül utaztak. Az igazolvány kétszeri díjtalan látogatásra jogosít a kiállításra.

PHÖNIX

Életbiztosító Társaság

Központi igazgatóság: WIEN. Alapítatott 1892. évben.
Teljesen befizetett alaptőke 4.000.000 osztr. schilling.

Engedélyezve Romániában 1929 január 14-én. Bejegyezve a Bucuresti Kereskedelmi és Iparkamaránál 689—Soc. 1931. sz. alatt.

Romániai igazgatóság: Bucuresti, Piața C. A. Rosetti 4.
Erdélyrészi „ Cluj, str. N. Jorga 16.

A társaság működési területe: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Egyiptom, Franciaország, Görögország, Hollandia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Palesztina, Románia, Spanyolország, Tunisz, Törökország.

Gyermek-, járadék- és nyugdíjbiztosítás.

A legszebb ajándék a

PHÖNIX-KÖTVÉNY

Mert ezzel

gondoskodik saját magáról, feleségéről és gyermekeiről, pénzét a legnagyobb biztonsággal gyümölcsözőtően helyezi el és a jövő gondjaitól megszabadultan munkacerejét jobban használhatja.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
 ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800. fél évre 400. negyedévre 210. egy hóra 70. lel.
 Magyarországon: Egész évre 50 P., fél évre 25 P., negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.
 Csakis válaszbellyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Még enyhe idő, megismétlődő esők, közben némi napsütés. A magasabb hegye-ken esetleg hó.

Zürichi zárlat. Párizs 20.21 háromnegyed, London 15.09 egynegyed, Newyork 302 fél, Brüsszel 51.57 fél, Milánó 24.30, Madrid 41.90, Amszterdam 207.95, Berlin 123, Bécs — schilling 56.90, Prága 12.69, Varsó 57.75, Belgrad 700.

A belügyminisztérium rendeletileg betiltotta az összes vigalmi mulatságokat és bálakat a nagybőjt ideje alatt. Ma reggel belügyminiszteri rendelet érkezett az oradeai rendőrkveszturára. A rendőrség köz-igazgatási ügyosztálya a miniszteri rendelet szerinti szövegét a következőkben közölte: „A belügyminisztérium rendelete alapján a husvétii böjt ideje alatt mindenféle vigalmi mulatság és bál tilos. Azok az engedélyek, amelyeket a hatóságok már előzőleg kiadtak és a böjt idejére szólnak, a rendelet követe-zésében azonnal hatálytalanná válnak.”

Esküvő. Budapestről jelentik: Nagy Ákos hírlapíró, a „Dunaposta” munkatársa, szombaton délután tartotta esküvőjét a ciucmegeyi Reme-tean Puskás Piroška urleánnyal.

A Csiktsánadi Reteqh család gyászsa. Budapestben meghalt Csiktsánadi *Betegh* Ist-ván, volt cs. és kir. követségi attasé, a polgári hadiérdemkereszt tulajdonosa, 48 éves volt. A keresési temetőben ravatalozták fel és onnan szállították pénteken Felőrbe, szülőfalujába. Ősei mellé. Özv. *Betegh* Imréné szül. *Betegh* Ilona, valamint fivére, *Betegh* Miklós és csa-ládja, továbbá az elhunyt fivére, *Betegh* Sán-dor és családja gyászolják az elhunytat.

Eden még mindig az olajmegtörésléről álmo-dozik. Londonból jelentik: A Daily Mail diplo-máciai levelezője szerint Eden Genfben a meg-torlások szigorítását fogja javasolni, noha mi-nisztársai kérték, hogy tartózkodjék minden nyilvános kezdeményezéstől. Ha az olajzárlatot elejtik, Eden más megtorlást javasol, például azt fogja indítványozni, hogy a Népszövetség tagállamai zárják el kikötőiket Olaszország előtt.

* Tisztelettel értesítjük m. tisztelt ügy-feleinket, hogy február hó 15-én. Clujon meg-tartott családi életbiztosítással kapcsolatos sor-solás alkalmával a 30.098 sz. kötvény nyert 20.000 Leit. *Minerva Biztosító R-T.*

A magyar uri kaszinó új elnöke *Valea lui Mihaion*. Saját tud. *Végh* József *valea lui mihai* református esperes közel 25 évig volt elnöke az itteni magyar uri kaszinónak, amely tisztségéről, hogy nyugdíjba ment, lemondott. A magyar uri kaszinó elnökválasztása most zajlott le igen élénk érdeklődés mellett és általános megelége-désre s egyhanguan *dr. Bujanovits Rudolf* földbírtokost, eddigi alelnököt választották elnök-ké. Alelnök lett *dr. Andrassy Ernő* járásor-vos. Mindketten a megye katolikus társadalmá-nak is előkelő vezető férfiai.

Olajos József apátkanonok 80 éves.
 Timisoaráról jelentik: Az egyházmegyei fő-papság nevezte: *Olajos József* apátkanonok tegnap ünnepelte 80. születésnapját. Ebből az alkalomból a székeskáptalan, a központi pap-ság és a hívek tömege kereste fel a pátriárkális korbá lépő főpapot, aki teljes szellemi és testi frissességben érte meg ezt a kivételesen magas életkort. *Olajos József* 1857 február 27-én szü-letett *Beba-Vechen* és ötvenöt évvel ezelőtt szentelték áldozórá. Több helyen plébánosko-dott, esperes, majd főesperes lett. Tíz évvel ez-előtt 1926 május 23-án *Pacha* Agoston dr me-gyéspüspök, akkori apostoli kormányzó kano-nokká nevezte ki, kiváló lelkipásztori tevé-kenysége elismerésül. *Olajos* apátkanonok a székesegyház ügyeit kitűnő hozzáértéssel ve-zeli. Ő vezette be a dómtemplomba a köz-ponti fűtést és az új világítótestek felszerelése is az ő műve volt. Nyolcvanasztendő s kora dacára még ma is egész napon át buzgón dol-gozik és a lelkipásztorkodás terén is fejt ki áldásos működést. *Olajos József* apátkanonok születésnapja alkalmából az egyházmegye minden részéről érkeztek üdvözlések, amelyek-hez a hívők ezrei is szerető szívvvel csatla-koztak.

Halálozás. Oradeán halva találták *Ruzitska Józsefet*, a város volt vízvezetési főszereplőjét. Az 57 éves ember nagy nyomorában s az előhaladott vesebaj s más gyötrő betegségek miatt megmér-gesztette magát. Cluj-i származású volt, rokonsága ott él. Szombaton délután helyezték örök nyuga-lomra a veneziai temetőben, felesége mellé a ró-mai katolikus vallás szertartása szerint. Gyermek-ei nem maradtak. — *Turdán Graf Mihály* építész, életének 65-ik, házasságának 15-ik évé-ben, szerdán meghalt. Pénteken temették nagy részvét mellett. Gyászolják özvegye *Mády Anna*, gyermekei: *Mara* és *Zoltán*, valamint testvérei s nagyszámú rokonság.

* **Aldott állapotban levő nők**, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe természetes „*Ferenc József*” keserűviznek már mérsékelt ada-gokban való használata által is könnyű és hig-ürülést, ugyszintán rendes gyomor- és bélműkö-dést érnek el. A modern nőgyógyászat főképvise-lői a *Ferenc József* vizet igen sok esetben kinró-bálták és azt kivétel nélkül gyorsan, megbízha-tóan és fájdalom nélkül hatónak találták. Az or-vosok ajánlják.

Fedák Sári színgazgató és filmrendező akor lenni. Budapestről jelentik: Egyik pesti lap sze-rint *Fedák Sári* elhatározta, hogy pályázik a debreceni színház bérletére és ugyanakkor a Hor-tobágyon filmműtermet állít fel.

Temetések Oradeán. *Dian Stefan* intendantul prefecuráján 53 éves korában meg-halt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a *Praporgescu* u. 15 sz. háztól. — *Ruzitska József* főszereplő 58 éves korában Oradeán meg-halt. Temetése szombaton volt. (Erdélyi „*Con-cordia*”).

VIII. Eduárd király világreklámot csinált a magyar fűtülönök. Budapestről jelentik: VIII. Eduard angol király még mint velszi herceg egy-másután kétszer ellátogatott Budapestre és rend-kívül megtetszett neki a „fűtülön”, ez a spe-ciálisan magyar pálinkásüveg, amelyben egy al-kalommal a híres kecskeméti barackpálinkát szolgálták fel neki. Ez a királyi tetszés világhírt szerzett a magyar „fűtülönök”, amelyről *Kropot-kin Alexandre* hercegnő, a newyorki *Liberty* ne-vű folyóiratban a következőket írta: „Egyes bu-dapesti kávéházakban a frissítőket úgynevezett „Hungarian Wistling Glasses”-ekben (magyar fű-tülönüveg) szolgálták fel, amelyeknek formája hasonlít a régi divatu petróleumlámpa üvegek-hez. Ha egy ilyen üveget kűrtettek, különös fű-tülönhangot ad, amely jel arra, hogy a pincér az üveget újra töltsé meg.” Ez a közlemény Ameri-kában is felkeltette az érdeklődést a magyar „fű-tülön” iránt és most már az amerikaiak is kere-sik ezt a különös formájú palackot. Egy ameri-kai nagy cég nagyarányú rendelést tett a Salgó-tariáni Üvegyárnál.

HÜLÉSNÉL-GRIPPÁNÁL

TESTA
GYÓGYIT
 Minden gyógyszerárban Kapható

Akik 17-ik születésnapjukat ünneplik 68 éves korukban. Az idei esztendő szökő-év, a februárius hónap is hosszabb egy nappal. Február 29-ike általában csak minden negye-dik évben fordul elő, így ennek a ritka nap-nap különös jelentősége is van az emberi élet-ben, mert azt, ami február 29-én történik, élén-kebben meg szokták jegyezni. Az idei február 29-ének legérdekesebb, úgynevezett társadalmi eseménye az, hogy Budapesten egy 68 éves öreg ur 17-ik születésnapját ünnepli szombaton és felhívást intézett azokhoz az öreg urakhoz, akik szintén február 29-én születtek, hogy je-lentkezzenek a ritka születésnap közös meg-ünneplésére. Ez urak neveit egyelőre nem is-merjük.

Az új cseh külügyminiszter Krofta Kamil lett
 Prágából jelentik: *Benes* elnök *Krofta Kamil*-t, a külügyminiszter eddigi helyettesét nevezte ki külügyminiszterré. *Krofta* helyére *Pavlu* eddigi moszkvai cseh követ kerül. A moszkvai cseh kö-vetség élére *Benes* *Cirlinger* jelenlegi bécsi cseh követet nevezte ki.

Egy világtörténelmi nevezetességtől vendéglő vége. Párizsból jelentik: A napokban bezárult Pá-rizs egy történelmi nevezetességtől vendéglője, a *Boeuf a la Mode*, 1792-ben nyílt meg a vendéglő, amely egy időben Párizs legdivatosabb étterme volt. Itt ismerkedett meg *Napoleon* első feleségé-vel, *Josephine*-nel. *Barras* mutatta be őket egy-másnak ebédnél. *Barras* éppen *Danton* kivégzésé-ről érkezett az étterembe, ahol együtt ebédelt *Josephine*-nel, aki fehér muszlinruhát viselt. A fiatal *Bonaparte* is ott tartózkodott. *Barras* oda-hívta asztalukhoz. Rövid beszélgetés után *Napo-leon* eltávozott. *Josephine* csak ennyit mondott róla *Barras*-nak: „*Furcsa alak ez a Bonaparte*”.

Magyarok! Olvaszatok és terjesztetek a legújabb magyar nap-lap az **Erdélyi Lapok**.

Harminchat ismeretlen Napoleon-levelel. Bu-dapestről jelentik: *Harsányi Zsolt*, az ismert magyar író, szenzációs leletre bukkant herceg *Pestetich György* keszthelyi kastélyában. A könyvtárban végzett kutatásai során harminchat ismeretlen Napoleon levélre bukkant és a nagy hódító most felfedezett leveleinek az a külön ér-dekessége, hogy valamennyi magánterjesztett és érdekesen világítja meg *Napoleon* császár ma-gánéletének eddig ismeretlen sok részletét. A most felfedezett *Napoleon* levelek értéke a *Napo-leon*-kutatók szerint igen nagy.

Ernst Lajos rendezte Molnár Róza kiállítását a budapesti Fészek Klubban. Megírtuk, hogy a budapesti előkelő Fészek klub kiállítás rendezé-sére hívta meg a tg-sácucesi származású *Mol-nár Róza* festőművésznőt. A kollektív kiállítás március elsején délután nyílik meg ünnepélye-sen a Fészek klubban s érdekessé teszi az, hogy a fiatal művésznő gyönyörű új festményeit *Ernst Lajos*, a kiváló magyar műértő, az *Ernst* Muzeum igazgató tulajdonosa rendezte.

Mikor nő a fog? A greifswaldi egyetem fejlő-désmechanikai intézetében megállapították, hogy a rágcsálók, jelesen a házi nyul metszőfogai éjjel növekednek. Nappal a növekedés szünetel, mert a rágás alatt fellépő nyomás akadályozza. Ha azonban a nyomást megszüntetik, a növekedés nappal is folytatódik és a fog óriási méreteket ölt, annál is inkább, mert a koplás által történő és szükséges anyagvesztés sem következik be. Ha a nyul valamelyik metszőfogának antagónis-tája kitorik, a másik ijeszítően megnő, kifordul a szájából, egészen fantasztikus méreteket vesz fel. Az ilyen szerencsétlen „agyas nyul” keser-vesen elpusztul, mert nem tud táplálkozni.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZALLÓ
 Budapest IV. Egyetem-utca 5. (A belváros központjában).
 100 modern kényelmes szoba Lifttek Hideg-meleg tolvány Központ
 fűtés. Az étterem és kávéházban minden este szalonzene.
 Az Erzsébet-pincében egyenlő rendszer Menü: 1.60 P.
S Z A B Ó I M R E
 tulajdonos

Amit megelőzhetünk

Szerveink együttesen állnak az élet szolgálatában, a betegség pedig az ember ellensége, végső fokon az emberi élet ellen intéz támadást. Ez a támadás az ember életének anyagi szervein át történik, maga az emberi szervezet megsemmisít kisebb támadásokat, de vannak olyan esetek, amikor a szervezet már nem bírja a betegséget leküzdeni. Különböző megbetegedések lépnek fel, úgy mint gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbajok és végső esetben a fekélyek. A világhírű „Gastro D”, amely olyan eredményeket mutatott fel sok ezer régi — idült betegségben szenvedőnél — a 10—15 éves betegségeket rövid pár hetes kezeléssel tökéletesen gyógyította. Ezek a betegek ma boldogan örülnek az életnek és hasznos dolgozó polgárai a társadalomnak.

„Gastro D” kapható Császár gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124. sz., vidékre 130 lei utánvétellel küldik.

Mégis csak hazahozták Grósz Jenőt. Bucuresti. Saját tud. Minthogy Jugoszlávia végleg megtagadta hozzájárulását ahhoz, hogy Grósz Jenőt, a Cagero család igazgatóját jugoszláv területen hozzák keresztül, a kormány ismét Csehszlovákiához fordult, amely tudvalevőleg azzal az indoklással nem engedte meg Grósz Jenő átutazását, hogy Csehszlovákiában nem ismeri a törvény a devizacsatlásokat. Az igazságügyi miniszter most kötelezte magát, hogy Grósz Jenőt nem fogják perbe deviza kihágásért, hanem csupán közokirathamisításért s így most már nem lesz akadály annak, hogy Csehszlovákia a nagy ezélt-hámos átutazását megengedje.

Légijárat Amszterdam és Budapest között. Budapestről jelentik: Amszterdami jelentés szerint a holland légitörzsi társaság vezetősége elhatározta, hogy közvetlen légijáratot létesít Amszterdam és Budapest között, illetve az amszterdam-prágai légijáratot meghosszabbítja Budapestig. Hollandiában ugyanis az utóbbi időben erősen megnövekedett az érdeklődés Budapest és Magyarország iránt és ezért volt szükség a közvetlen légijárat beiktatására. Az első holland repülőgép március 19-én érkezik meg Amszterdamból Budapestre.

* **Fejtájt és az idegbántalmak minden nemét sikeresen szünteti meg az ismert és több mint 6000 orvos által írásban is dicsért Togal-tablettákkal.** De reumás és csúszos bántalmaknál is nagyszerűen bevált a Togonal. A Togonalnak nem volna szabad egy házban sem hiányoznia. Minden gyógyszerárban kapható.

* **Kérem!** A 360 lelket számláló stresszgeorgiui csángó magyarok saját erejükkel felépítették templomuk falait, de annak befejezésére nincsen anyagi tehetségük. Tönkre tette a telepet a brazilai kivándorlás. Annyi erejüket teljesen kimeríti katolikus iskolájuk fenntartása. Segítsük őket templomuk befejezésében. Adománynak a következő címre küldendők: Rom. Kath. Plébánia Hivatal, Calan, jud. Hunedoara.

Meglincseltek a könnyelmű tréfacsinálót. Duhlinból jelentik: Végzetes következményekkel járt egy rosszul sikerült izetlen tréfa, amely sok embert életveszedelembe sodort és keltetnek hallat elvonta az ir fővárosban. A tréfat egy Walter Seaple nevű villanyszerelő követte el, aki farsangi ötletből ördögábrázatot szorított a lakás ajtajára, ahol alberletben lakott. A szörnyű ördögfejet villanylámpával világította meg és úgy szerelte fel, hogy ha valaki benyitott a lakásba, azonnal felvillant előtte a sátán kísértetiesen megvilágított képe. Amikor aztán a lakás főbőrleje, egy Wight nevű kereskedő este hazatért, annyira megijedt, hogy rémületében revolvert rántott, vadul lövöldözött az ördögábrázatra, majd kirohant az utcára és mint valami ámokfutó tovább lövöldözött. Az ördög ember három golyója talált két áldozata egy asszony és egy férfi, akinek szívért jártát a golyók, míg a harmadik lövedék egy fiatal embert sebesített meg súlyosan. A lövöldözés nyomán óriási kavargás támadt. Az egész városrészben hallatlan izgalmat keltett az eset és a tréfacsinálót a szó szoros értelmében meglincseltek, agyonverték a felbőszült emberek.

Új könyv!

P. Trefán Leonárd:

Mosolygó tájak

A kiváló hitszónok és író művészi írásainak legújabb gyűjteménye. Ára 30 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunknál.

UJ KOR

Aktiv katolikus orgánom, az egyetemes magyar katolicizmus folyóirata, Magyarország, Szlovénia és Erdély összefogó legelterjedtebb magyar katolikus orgánoma.

Szerkesztik:

Acadi Zsolt, Passanyi László, Rády Elemér.

Az Uj Kort egyetlen magyar katolikus sem nélkülözheti, mert világnézeti eligazítást, gazdasági, politikai, világnézeti, stb. kérdésekben.

VIGILIA

a legszebb kiállítású és legnívósabb magyar folyóirat, megjelenik évente négyszer.

Szerkesztik:

Acadi Zsolt, Balla Boesz, Passanyi László.

A Vigilia egy év alatt a magyar folyóiratok élére került, negyedévenként 160 oldalon, évente legkevesebb 640 oldalon műmellékletekkel megjelenő kötetek a magyar szellemi élet eseményeit jelentik.

A Vigilia bel- és külföldi szépirodalmat, misztikát, történelmet, zenetudományt, asztikát, filozófiát, stb. ad

Előfizetési ára **250 lei.**
egy évre

rendelje meg azonnal az Erdélyi Lapok kiadóhivatalánál.

Együttes előfizetés a Uj Korra és Vigiliára csak 550 L

* **„Szívesen köhög Ön?”** E kérdésre természetesen nemmel válaszolna. De hát akkor miért nem tesz Ön valamit köhögése ellen, vagy miért használ alkalmatlan szereket? Nem tudja Ön, hogy a Kaiser-féle mell-karamellák a legjobb szer köhögés, rekedtség, hurut, stb. ellen? Próbálja ki ezeket és azok gyors és biztos hatását saját magán fogja megállapítani. Miután a Kaiser-féle mell-karamellák igen kellemes ízűek, a gyermekek is szívesen szedik.

Összehívták Arad megye nagytanácsát. Aradról jelentik: Dr Ioan Groza vármegyei prefektus előterjesztésére a belügyminisztérium hozzájárult, hogy a megyei prefektus 1936. március 21-ikén, hétfőn délelőtt 10 órára hívja össze Arad vármegye választott nagytanácsai közgyűlését. A vármegyei nagytanácsülésen a programponctok között szerepel a megyei prefektus jelentése dr Marcus Mihail eddigi tanácselnök lemondása, az 1936—37. évi vármegyei költségvetési előirányzat megvitatása, stb.

A karácsonyi véres bál vádlottjai a tábla előtt. Cluj. Saját tud. Az ítélőtábla pénteken tárgyalta tovább a harastusi véres karácsonyi bál bűnügyét. Amint megirtuk, 1934 karácsonyan a tudományok kis faluban bál volt, amelyen két embert megöltek és a turjai törvényszék felbujtás címén Bíró János református lelkész és Moldován Gyula községi bírót 15—15 évi fegyházzal sújtotta. A többi vádlottat 8—12 évi fegyházbüntetésre ítélték. Az ítélőtábla előtt dr Boieriu János ügyvéd kihangsúlyozza, hogy nem a vádlottak, hanem az áldozatok és a súlyosan sérült legények voltak a provokáló felek, így a jogos önvédelem esete áll fenn. Moldován Mihály védő azt fejtette, hogy az Inocan-fiúk hírhedt verekedők voltak, akiket a bíróság már többször elítélt. Írásbeli bizonyítékokat mutat be a tábla tanácsnak, amellyel alátámasztja állításainak hiteltelenségét. Dr Szegő Imre, aki Bíró János református lelkész védője, kétségbevonja, hogy egy napi méltóságot viselő ember képes lenne a gyilkosságra való felbujtásban. Más különben is bebizonyított tény, hogy a református pap előzőleg a csendőrséget értesítette az esetleges támadásról, amit az Inocan-fiúk akarnak intézni a mulatók ellen. Dr Saracea Zamfir védő szerint csupán a véletlennek és a támadók erőszakosságának köszönhető, hogy vére hulladt a karácsonyi bál. A tábla az ítélet kihirdetését március 6-ára tűzte ki.

Lopás a szállodában. Timisoara. Saját tud. Néhány héttel ezelőtt a Royal-szálló 24. számú szobájából film-hangerősítő készülék tűnt el. A készülék, amelynek harmincezer lei az értéke, Lengyel Béla utazó tulajdona, aki hosszabb ideig lakott a szállodában, majd a portásnak adta át a készüléket azzal a megbízatással, hogy ha elkerül, adja el. A lopás gyanúja egy Székely Lőrinc nevű bucuresti illetőségű egyénre irányult, aki külföldben Rusu Viorel név alatt is szokott szerepelni. A bucuresti rendőrség elfogta Székelyt, aki beismerte a lopást, mire letartóztatták. Megtalálták a készüléket is, amelyet Székely az Electrovox timisoarai rádiócégnak adott el.

Tizenhatezer kilométert tett meg gyalog a volt oroszországi hadifogoly. Győrben jelentik: A győri megyeháza egy összetört ember állított be. Elmondotta, hogy Horváth Mihály Józsefnek hívják. Negyvenhárom éves békésmegyei földműves. Husz évvel ezelőtt került sebesülten orosz fogságba. 1934-ig Szibériában selymődött, ekkor azonban ellenállhatatlan erővel fogta el a honvágy és gyalog indult Magyarországra fel. Mérhéttelen szenvedések között több, mint tizenhatezer kilométert tett meg gyalog, mivel vonatra nem volt pénze. Oroszvárnál lépte át a határt. A határ közelében, Bezenye közszékben egy gazdaszításhoz kopogtatott be. Nagy volt mindkettőjük meglepetése, amikor egymásban régi ismerősökre találtak. A gazdaszító valamikor a háború idején századparancsnok volt Horváthnak. Néhány napig itt pihent, régi felettései ruhákat is kapott és újból nekiindult a gyaloglásnak. Győrben Horváthot a kórházban helyezték el és társadalmi akció indult meg elhelyezésére és felszerelésére.

A tuberkulózis kezelése bacilluskivonattal. Schilling professzor eljárása szerint eleven tuberkulózis-bacillusokból teljesen tiszta kivonatot készítenek s ezt a tuberkulózis specifikus kezelésére sok esetben sikerrel használják, mégpedig a tüdőtuberkulózis minden stádiumában. Szakemberek tudják, hogy a nagy Koch is készített ilyen szerű preparátumokat, amelyek azonban nem váltak be. Azóta természetesen sok technikai nehézséget elhárítottak s ez az új anyag már megfelelő, legalább is alkalmas kezelés mellett. Az orvostudomány remélhetőleg rövidesen odafejlődik, hogy a tuberkulózissal is végképp leszámol, mint ahogy az emberiség számos kegyetlen ellenségét láncra vorte.

A SZEJKE

Irtá: P. Trelán Leonárd

— Csá ne, virslinek vaól! Hogy a medvék háncsanak meg! Meétt nem lett belöted és kínai császár...

Ezek és hasonló biztatások hallatszottak kora reggel. És azután négy bivaly és két szekér. Két bivaly és három szekér. Három bivaly és egy szekér. Ember, gyermek, kisleány, sok hajcsár és korsós személyzet. És sok, nagyon sok korsó. A szekerek emeletesek. A korsók a sóvidéki gyárból valók. A bivalyok, már mint a virslinek valók a világ leghiggadtabb és legbőlesebb filozófjai. Sohasem mozdulnak gyorsabban. Tudják, hogy melyik szögleten kell megállni és tovább állni. Mélabús nagy szemek megvillannak, mikor a telekorsók helyére üresek kerülnek és az emeletes szekerek sokkal könnyebbek lesznek. Csá, előre, virslinek vaól! Mozgalmas reggeli élet a városban. Érdekes kultúrkép bivalyszereplőkkel. A korsók jönnek, mennek... Itt van a szejke!

Szejkét bivaly nélkül, bivalyat szejke nélkül és ezt a várost az Ugron Akos fővezérsége nélkül elképzelni sem lehet...

De mi is a szejke?

A világ legérdekesebb vízellátása. Nagyszemű vízvezeték, de vezeték nélkül. Nagyszabású víz, de víz nélkül. A csőhálózatot szomorúszemű bivalyok pótolják. És mi pótolja a vizet? Fzt a szejke pótolja. Cseppfolyós valami és iható is, ha nem nagyon bűdös. Mert az világos, hogy nem páfömgártás céljait szolgálja. Más messzevidéki székely ivott belöle, nagyot köpött tőle és azt mondá:

— Komám, vaj a sűj tudja, de ez ojan víz, mintha az ombórá hámát nyalozta...

Hát kérem szépen a szejke mint víz nagyon szagos. Meganalizálták már sokszor a tudósok és mindig bűdösebb lett tőle. Kinek hogy. Egyiknek kénes, kátrányos, vagy mint koldós tojás illata...

És mégis ismerjük el, hogy boldog ifjúkorunk szépségei, diákkéletünk ábrándjai, a gyermekkor varázslatos tavaszosságai jutnak eszünkbe, mikor esztendők múltán ismét nagyot ihatunk a szejkéből. Illata orrunkba csap, öregedő szemünkben megcsillan a visszavágyó élet napsugara és halkán azt sóhajtjuk:

— No, csakhogy még egyszer itthon vagyunk...

A szejke nemcsak kénes borvíz, hanem fogalom. Sokat és sokszor érdeklődtem, kutattam is, hogy a régi székely nyelvjárásban mit jelent a szejke? Ahogy a tizenhetedik század Károni nyelvésze használja, a szejke nem más, mint szöke. A szöke melléknévet ezen a vidéken, főként a havasokon és havasok alján ma is úgy használják, hogy szejke. Mikor azt mondják, hogy ez a víz egy kicsit szejke, lehet az édes forrásvíz is, azaz azt fejezik ki, hogy kissé fehéres színű, vagy szőkés víz. Ilyen szőkés a mi szejkénk is. Egészséges, üdítő, jótékony, székely szöke víz.

Nemcsak életet adó üde forrásvíz, hanem másként is fogalom. Az Ugronok és Orbánok hegyeiből bugyog elő és lassan beszűrénkezik a városba. Ugron Lázár, Gábor, Akos kápolnája a hegytetőről ámulva nézi a lassú bivalyfogókat és a hihetetlenül gyorsan száguldó szadzadokat. Gábor hatalmas alakja tegnapelőtt még itt volt közöttünk. Félrelmetes ember volt és óriási tekintély. Nem is volt más neve falu és város előtt, mint hogy: Gábor úr. Fejedelmi értelmiségű, csillogó lángelméjű, lebilincselő erejű bűzánk termőtalajáról és szerette volna telepszörni velük az egész világot. Akaratóriás volt Gábor úr, szenvedélyes cselekvőerőkkel. A hegytetőn, a szejke fölött édesapjával és öccsével, Akossal alusszák a béke szent álmát.

No és szejke nélkül, a szép szagos székely szöke borvíz nélkül nem lehet megélni. Né-melykor nagyon kellemetlen álomom van. Azt álmodom, hogy irtózatosan szomszéd vagyok. Ilyent még a Szaharán sem lehet érezni. És meglátom valahol, meghöszölhetően messze-

segben a sárga szejkés korsót. A szomszéd még tukkasztóbb lesz, a gyötrelém elviselhetetlenebb. De a szejke közeledik, míg egyszer egészen közelemben, a karjaimban lesz és én kímesterkedem az Ugron Akos nagy dugóját és pohár nélkül, többnyire csorbázott szájára illesztve ajkamat iszom mérhetetlenül és kibeszélhetetlenül. Így a messzire jutott embernek a szejke. Nem kálba mondatják a szejke városban lakók: a szejke vizét iszom, annak szíve vágyik...

A szejke külön gondolatvilágot, más közérzést és belső rendezettséget ad. Mint borvíz, elég sok szénsavval rendelkezik és így csipőske egy kissé. Van benne vas, kén is mérsékelt adagolva. Vulkanikus termék és így robbanékony is valamennyire. Mikor a szejkéből utal, ezek a tulajdonságok egyenként és összesen kafejtik bennem jellemnevelő erejüket és észre sem veszed, hogy kellemes érzés csiklandoz végig rajtad. Ez az érzés frissesége, munkára készséget, kedvet és rugékonyságot jelent.

Mikor most nem régen a szejke mellé vezetett útam, néztem le a hegyről a városba, azután föl a városból a hegyre. Szejke mellett látam az élő Ugronok kastélyát, az évszázados Rákóczi tölgyeket, a halott Ugronok, Rabonkánok temetkezési helyét, Orbán Balázs sírkertjét. Elöttem vagy mögöttem a Budavárat, Szarkaköt és a Hargitát. Varságból, Sikaszóbból ezüstszávosan lecsörgedező kicsi folyót. A havasi tájékok inkább szőkés és szomorúak voltak, mint télhavas fehérek. Ennek a szép szöke székely szejkének egyre jobban kibontakozott előttem tanítóereje. A szejke hegye és erdeje zord volt most is, mint mindenkor. Az Ugron Akos bivalyái azonban a szokott bivalyütemességgel rótták az utat. Vitték a drága jó vizet. A szejke előcsörgedezett a föld mélyéből. Közé-

A legmegbízhatóbb BOSCH alkatrész minden jármű részére. Minden szaküzletben kaphatók. Romániai vezérképviselet: LEONIDA ÉS TÁRSA, București és vidéki fiókjai

és távol, nekem és minden álmódzóknak azt üzenté:

— Nézzetek ide, mit adok én nektek! Anyám melegpárás kebeléből jövök. Kristálytiszta szép forrásvízem arra való, hogy szomszédokat oltsa és a föld életigereit beváltsa. Legyetek hálásak és szeressetek engem...

Mi történik Spanyolországban?

Irtá: dr Léber János

A politika útjai kiszámíthatatlanok. Különösen akkor, ha a nyíltszini harcok mögött világnézeti ellentétek húzódnak meg. Sohasé valott közirói érettségre, objektivitásra, tisztánlátásra a politikai fordulatok határozott, időre beállított megjelölése. Az ilyen értelmű nyilatkozatokból mindig kiérződött az a felelőtlen nagyképszerűség, melynek nem a tárgy komolysága és hitele a fontos, hanem a „jól tájékozottság” köntösében megjelenő saját személyiség öntömjenezése. Valahogy így történt ez sokaknál és sok tekintetben a spanyolországi események előrelátása körül is. A legtöbb jel tagadhatatlanul amelleit szölt, hogy a múlt évek forradalmi megmozdulásainak leverése után a jobb oldal győzelme maradandó hatású és megerősödése állandóan fokozódó lesz. Gyamkúvással fogadtuk azonban mindig azokat a híreket, melyek arról szóltak, hogy most már feltartóztatatlan a balpártok gyors, teljes és végleges összeomlása. Gil Robles és pártja: a katolikus népakelő nem voltak ennyire elbiz-

kodottak. Ámbár a helyzet kínálva kínálkozott s a pártösség is meg volt hozzá. Gil Robles mégse vállalta a saját személyében a spanyolországi politika irányítását, nehogy egy nem várt, de mégis bekövetkezhető fordulat esetében, ő és pártja kénytelen legyen vállalni a felelősség nagyobbik részét és a bukás szégyenének, demoralizáló hatásának teljes terhét. Az idő, amint tudjuk, Gil Roblesnek adott igazat és igazolta óvatosságának helyességét. Spanyolországban a múlt heletekben megtartott választások során az egyesült baloldal döntő fölénybe került, sőt át is vette már a hatalom kezelését.

Minket azonban, — jelen cikkünk keretében, — nem maguk az események, hanem inkább azok az okok érdekelnek, amelyek Azanékát — meglehetősen váratlanul — újra a nyeregbe segítettek. Mindenekelőtt tisztában kell ugyanis lennünk azzal, hogy Spanyolországban a valóságban nem alkotmányjogi, nem állampolitikai, még csak nem is gazdasági érdekek és ellentétek vívják a maguk halálharcát, hanem világnézeti. A szocialistákat nem a szégyenség ordító igazságtalanságai juttatták a hatalom rudjához, mert hiszen gazdasági bajokból olyan értelemben, mint nálunk, vagy több helyen másutt is, Spanyolországban nem beszélhetünk. Spanyolország nem vett részt a világháborúban. Amíg más nemzetek óriási értékeket veszítettek, a spanyol nép gazdagodott. Az igaz hogy ebből a gazdagodásból mára már nem sok maradt s úgy a mezőgazdaságban, mint az iparban ott is érezhető már az egyetemes európai gazdasági egység megbontásának káros következményei. Ezek azonban még annyira szelídek, hogy ilyen nagy mérvű lázongást és a hatalom kezelésének ilyen gyors átva-

Hönig
Frigyes
**HARANG-
ONTÓDE**
Arad,
Str. Borfője 10-21.
Alapítva:
1840.
Telefon: 376.

BUDAPESTI

rokonához szállni kényelmetlen idővesztéssel jár és nem is olcsóbb, mint a kitűnő hírnek örvendő, 10 éve fennálló.

WINDSOR PENSIO

Vilmos császár út 7. II—III—IV.

Andrássy-ut sarok 35 ujonnan berendezett hideg-melegvízes szoba. Ellátás nélkül is!

I d ő s z e r ű á r a k

tását nem indokolják és nem magyarázzák meg. A földreformnak homlokterbehelyezése és forszírozása csak külszín és lepel (akárcsak Magyarországon volt 1919-ben), amelybe a forradalom masírányu radikalizmusit takargatják.

Spanyolországban a forradalmat elsősorban nem is a munkásság és parasztság csinálta meg, hanem a zsidó-szabaddóműves polgári radikalizmus. Ennek nem kellett a királyság, ez indított kíméletlen harcot a katolikus egyház, annak szervezetei és intézményei ellen. Ez égeteti fel most is a kolostorokat, raboltatja ki és zárhatja be a templomokat. Ez a párt az istentelenség szellemének hordozója, a vallás gyűlöltje és legfőbb ellensége. *Spanyolországban nem azért tört ki a forradalom, hogy több és jobb kenyér legyen, hanem hogy az addig fennállott állami és társadalmi rend megbomoljék és megbukjék, melyben a kereszténység, mint eszme és a katolikus egyház, mint erő a legjelentősebb tényező volt.* A szociáldemokraták és kommunisták nem inspirálói, hanem csak fegyverhordozói, kivitelezői ennek a forradalomnak a polgári radikalizmus szolgálatában. Igen valószínű azonban, hogy úgy mint egykor Magyarországon, Spanyolországban is fejükre nő a radikálisoknak a proletariátus s a konzervatív elemekkel együtt előbb-utóbb őket is elűti a hatalom rudjától. Jellemző ennek a radikalizmusnak vadságára és vakságára, hogy mindezzel nem törődik, csak gyűlöl ellenfelének, a kereszténységnek árthasson.

A mai idők egyébként kedveznek ennek a radikalizmusnak. *Egy új kereszties hadjárat van keletkezében, sőt már erős kifejlődésben a jobboldali világnézetek ellen.* Németország ellen már négy év óta fenekedik a világszidóság által fellázított radikális széplelkek és a gyakorlati szocial-kommunisták egyesült serege. Olaszország ugyancsak most vívja ugyanezen hatalom ellen az abesszin háborúnál sokkal súlyosabb és végzetesebb harcot. Mert hogy az a nagy összefogás, mely a Népszövetségnek nem büszkesége, hanem örök szégyene marad, nem Abesszinia érdekében jött létre, hanem a fasizmus ellen alakult, azt minden elemista gyermek tudja már. Franciaországban is sikerült a tehetetlen Sarraut által az Action Française-t feloszlatni amiatt a néhány pofon miatt, amelyet Leon Blum szemtelen és pökhendi provokációjával méltán megérdemelt. Északamerikában sorra megbuktatták ugyanezek a fitokzatos erők Roosevelt elnök legüdvösebb, legszocialisabb és legkeresztényibb terveit és rendeleteit. Az orosz szovjet pedig, már nemcsak Genfben jelenik meg, mint a legfontosabb politikai tényező, hanem mint katonai hatalom is építi már hadállásait, repülőbázisait a cseh radikálisok által lelkiileg és erkölcsileg a szovjet-eszmék befogadására jól előkészített Szlovénkóban. *Látszólag* mindenütt diadalmaskodik a baloldali világnézet. Indokolt tehát a fellelés, hogy ez a győzelmi sorozat nagyban hozzájárult az elernyedt spanyol radikálisok felleléséhez és fellelkesítéséhez.

Rosszul, hamisan okoskodik a magyarországi liberálisok lapja, amikor menteni akarja ezt a radikalizmust és a vesztett háborúk nyakába varrja a sorozatos forradalmakat. „Ma már mindenki tudja — írja az *Ujság* — hogy a forradalmakat seholy csinálják, hanem úgy folynak a vesztett háborúkból, mint a genny a sebből, megfelelő magas lázzal.” Tetszetős elmélet, csak egy baja van, hogy nem igaz. Mert *a vesztett háborúk nem okai a forradalmaknak, hanem csak alkalmassá, hajlamossá teszik a lelkeket a forradalmi eszmék befogadására.* Mint-

ahogy a természetben is vannak betegségeket okozó, nyavalyákat kiváltó baktériumok, amelyek azonban csak akkor tudnak hatni, akkor tudják káros, halálotkozó hatásukat érvényesíteni, ha egyébként való körülmények, pl. meghűlés, a szervezetet hajlamossá teszik a baktérium-flóra kitenyészésére.

Két nagy ellenfél között folyik a harc az egész világon. Gazdasági síkon az individua-

lizmus és a kollektívizmus között, *politikai területen az önző sovínizmus s az embertestvériséget is szem előtt tartó nacionalizmus között.* Mindezek mögött azonban és mindeneken túl a *hanyatló felben lévő materializmus ütközik meg mindenben és mindenütt a lelkeséget hirdető és sugárzó krisztianizmussal.* A hit a hitetlenséggel. A vallás a vallástalansággal. Innen van az, hogy a mai kor mindenik forradalma, elsősorban az egyház ellen vonultatja harcba csöcselék-hadseregét. A katolikus templomok, kolostorok, világi papok, férfi- és női szerzetesek esnek először áldozatul a lázadás dühének. Mintha ezek tehetnének arról, hogy a politikában, a társadalmi és gazdasági életben nem megy minden jól és hibátlanul s nem jut mindenkinek elegendő jog, elégséges föld és kenyér osztályrészül. Csak a vak nem látja, hogy *az újabb forradalmakban a satanizmus szelleme nyilvánul meg, mely szabadságért, földért, kenyérért kiált, de templomokat rombol, kolostorokat gyújtogat, apácákat kínoz, papokat gyilkol s az Istent kívánja letaszítani égi és föld trónusáról.*

Eljött a komám Kaposról

Eljött komám Kaposról. Napszamos. Hadirokkant. Nyolc gyermek apja. Bajszán jégcsap volt. Jött a roppant fagy-fogó, nagy-nagy mérgű, világraszóló Télből. — Hozzám központi fűtés jön az Isten Szívéből.

Én úgy ki vagyok fűtve, mint egy tavaszi jácmin: legendát is virágok, ha kell, könnyelmű-játszín. — Ó jégcsapos a gondtól, lelkében varjuvár van, bakkancsán és nadrágján még súlyos őszi sár van.

Eljött a könyvtárba elrejtett papmorgó. Bajszán fogyott a jégcsap. Beszédés lett. Mosolygó. Így megtudtam komámtól egyetmást Nagykaposról, ahol tíz évig voltam pap, jóbarát apostol.

Aztán köhintett egyet s lassan kibökte mér jött: „Komácskámnak barátja a testes erdőmérnök, uraknak, gazdagoknak kevély boldogság-vára ritkán, vagy sohse nyílik magamfajták szavára;

komácskám meg e várban a szegényeknek kémje: mit csúrjem, a Janíknak vadóri állás kéne.“ — Mulattatott komámnak a furfangos beszédje s kiszóltam az anyámnak, hogy hívja meg ebédre.

De ő csak a konyhában terített a komámnak. Ezen perelni kezdtünk. Házunkban az anyámnak, (mint mindenütt a nőknek!) uralkodik parancsa. Azt mondta, hogy bekenné a szőnyeget bakkancsa.

Megkérdeztem anyámtól, hogy Máriát, a Szűzet hová ültetné mostan?? Az anyám csupa tűz lett és így szólt: „A szalonba!“ — Igen. Most. Am mint áldott ácsnét az ölbe küldtük, hogy szülje meg Fiát ott!

Anyám könnyezni kezdett. (Ily könnyeket kibírok.) Ó örök női könnyek: „Nincs igazam, hát sirok, s mert sirok, igazam van!“ S végén a férfiember magát bűnösnek érzi, mert könnyet lát a szemben.

Anyám sirt, én nevettem, mint gyermekek felett, kik tört játékot siratnak pár percig s elfelejtik. Anyám: a Bibliában megdicsért Erős Asszony, ki érti, hogy a száraz fán is rügyet fakasszon,

nagy rendet tart, vagyont gyűjt, sokan járnak mlhozzánk és mind rajongnak érte, szívük adóba hozzák, — de soha meg nem nézte ábrándozón a Holdat: mértéket tart a Jóban, számol, beoszt, latolgat.

Am kereszténynek lenni ennyi: prédának lenni a Jóban, szeretetben és könnyelműnek lenni mezők lilimának a mértékéig menve jószágot pazarolni bűnösre, idegenre.

Ez járt eszemben. Csókom illetve: könnye megszünt füstént. Komám behívtam és borozgatásba kezdtünk. Résebb komám a szívem rét-szőnyegén virágok között járt és bakkancsán a sár aranyá váltott.

Mécs László

M. R. képei alá

A szíve táján rőt szegfűvirág ég,
— rőt lángban áll Kelet és Dél világa, —
de az ő lelke mély békeajándék.
Halk színeken át szól az emberekhez,
és megmutatja, hol találsz nyugalmat,
merre a béke, amelyet szerethetsz?
Tájék, vagy ember titkait kiássa:
ami harsogó külszín alatt érték,
— az nála: lélek nagy felindulása.
S úgy simul a lelkedhez, mint a drága
malaszittal teljes finom lélekillet,
melynek titkát csak művész-szem találja
mély lélekből jön — és mély lélekig hat.

HUZELLA ÖDÖN.

Fontos! Gumi-, vegyi- stb. gyáraknak

A Societatea Națională de Gaz Metan értesíti a gyárosokat és kereskedőket, hogy **Füstfekte-Carbonlack gyára teljes üzemmel dolgozik** és a teljes belföldi szükségletet biztosítja. **CARBOMET** nevű készítményünket földgázból gyártjuk mi is épügy, mint a hasonló amerikai készítményeket. A „**CARBOMET**” készítményt csakis közvetlenül a gyár árusítja — **mindenemü közvetítőszer kizárásával**, így kezeskedhetünk elsőrangú minőségért, valamint arról, hogy semminemü más gyengébb minőségű anyaggal (— mint pakura stb. —) nincs keverve.

Mindenemü felvilágosítást megad és rendeléseket felvesz közvetlenül a gyár:

SOC. NAȚIONALĂ DE GAZ METAN
FABRICA DE NEGRU DE FUM, MEDIAȘ.

Uj magyar politikai szervezkedés Szlovenszkóban

Irta: Rády Elemér

A szlovenszkói magyarság társadalmi és politikai életében az utolsó hetekben nagyjelentőségű változások készülnek. Ezek az újítások a magyarság politikai életének gyökeres átalakítását jelentik. Arról van szó, hogy a magyarság eddigi két pártra épített politikai szervezete helyett az egypárt rendszert vezetik be.

A szlovenszkói magyarság politikai elhelyezkedésére eddig két párt nyújtott keretet. Az egyik volt az *Országos Keresztényszocialista Párt*, amelyé időrendben és erőben az elsőbbség, a másik a *Magyar Nemzeti Párt*, amely ugyan jóval később alakult, azonban rövid idő alatt széles rétegeket kapcsolt be munkájába. Ez a két párt alakította immár egy évtizede a kisebbségi magyarság hivatalos politikáját, ez reprezentálta ugye bel- mint külpolitikai szempontból a magyarság véleményét. Bár a hivatalos párt-állásfoglalásokkal szemben időnként fel-merültek ellenvélemények és más szempontok — ezek azonban mindenkor a párt keretében belül találtak megoldásra. A két párt volt a szlovenszkói magyarság egyetemes kerete, amely minden tekintetben képviselte érdekeit az idegen érdekekkel szemben. A párton belül felmerülő ellentétek legtöbbször csak *belső* ellenzéki csoportok kialakulásáig vezettek, a „kettős egység” fennmaradt. Itt-ott történtek egy-fel disszidensek kezdeményezésére új pártalakítások, ezek azonban tisztavirág életűek voltak, néhány heti vagy havi tengődés után vagy megszűntek, vagy beolvadtak a nagy csehszlovák pártokba.

A hallgatóságosan szinte hivatalosnak elismert ellenzéki magyar pártok mellett a cseh és szlovák pártok is megkísérelték, hogy a magyarság egy részének szavazataival erősítsék sorukat. Ezen a téren különös aktivitással az ugynevezett *osztálypártok* léptek fel. Így mindenekelőtt az agrárpárt a földművelés, a szociáldemokratapárt a munkásság és az iparos kereskedőpárt az iparos és kereskedőtársadalom felé igyekeztek utat törni. Ezek a pártok kivétel nélkül erősen nacionalista alapon állnak, minden irányban szembehelyezkednek a kisebbségi magyarság törekvéseivel s a prágai parlamentben nem egyszer a legélesebben ép ezeknek a pártoknak exponensei harcoltak a magyar kisebbség jogainak a csökkentéséért. Ugyanakkor azonban választási küzdelmekben a nemzetiségek fölött álló, csupán osztályérdekekért harcoló politikusok álarcában jelentek meg s nem egyszer olyan frazeológiával és módszerekkel dolgoztak, amelyért a magyar pártok vezérei bűnvádi eljárások kálváriáját járták volna meg. A Hodzsa Milán jelenlegi csehszlovák miniszterelnök vezetése alatt álló agrárpárt egyik választási plakátja 1934-ben például magyar nemzeti színekben ragyogott Szlovenszkó utcáin, ugyanakkor, amidőn az államvédelemről szóló u. n. rendtörvény a magyar nemzeti színek bármilyen használatát az állam egysége elleni izgatás bűnének deklarálja.

Ezekkel a módszerekkel sikerült is a ma-

gyarság egy részét pártjaikba terelni. Ez a csehszlovák pártokba szervezett magyarság azonban kikapcsolódott a magyar társadalmi és kulturális életből és a csehszlovákiai magyar élet szempontjából holt tömeggé vált.

A szlovenszkói kisebbségek és a kommunista párt.

Ha a szlovenszkói magyar kisebbség politikai életéről hí képet akarunk festeni, úgy nem mellőzhetjük a kommunista párt említését sem. A kommunista ideológia meglehetősen nagy térhódítást végzett Csehszlovákiában.

Miért kettős irányú a szlovenszkói magyarság szervezkedése?

Erdélyben a magyarság kezdetől fogva az egypárt rendszer alapján szervezkedett politikailag. Hogy Szlovenszkón a szervezkedés ilyen kettős irányban haladt, annak reálpolitikai okai vannak. Szlovenszkón a magyarság az első cseh népszámlálás szerint csaknem egymillió lelket jelentett. Ez a szám 1930-ban — a hivatalos adatok szerint — háromnegyedmillióra apadt le. Ez a hivatalosan is magyar nemzetiségűnek deklarált réteg a magyarságok az a része, amely mentes maradt minden idegen keveredéstől és nyelvi befolyástól. Azonban Szlovenszkón igen nagy számmal vannak olyan rétegek is, amelyek a vegyes nemzetiségű vidékeken három nyelvi hatás alatt szlovák-német-magyar keverék nemzetet jelentenek. Erzelmiileg a magyarsághoz tartoznak, nyelvilag a szlovákság hatása alá kerültek s kulturájukban német behatásokat érezni. Ilyen a városok kispolgárság egy nagy része. Ez a réteg nyelvilag is a három nyelv különös keverékét beszéli. Aki hallotta például a kassai „husták” (német Hochstadt) iparosai beszédét, nem tudja, hogy szlovák, magyar vagy német dialektust hall-e. Ez a réteg tisztán magyar nemzeti politikai párt égisze alatt nehezen

A cseh ipar a gazdasági önállóság korában elvesztette piacait és az egykor virágzó gyártelepek most csökkentett munkaerővel csökkentett munkaidővel dolgoznak. *Kilencszázötven munkanélküli néz a bizonytalan jelenből a bizonytalan jövőbe.* Lelki meghasonlás, kétségbeesés, nincstelenség, küzdelem a nyomorral a bolsevizmus melegágyai s nem csodálkozhatunk, ha a *kommunista párt háromnegyedmilliónál több szavazattal az ország harmadik legerősebb pártja lett.* És mivel a szlovenszkói ipar pangása a csehországinál is súlyosabb helyzetben van, a bolsevizmus a magyar munkásság körében is talajt talált. Így a magyarság egy másik töredéke a kommunista pártban helyezkedett el. Ezek azonban csak leforrácsolódott rétegek. A magyar nemzeti élet politikai megnyilatkozásai a két ellenzéki politikai párt kerete között zujjlottak le. Ez reprezentálta a magyar kisebbséget kifelé is, aminek döntő bizonyítéka volt a decemberi elnökválasztás is. Benes Eduárd, a köztársaság jelenlegi elnöke ennek a két pártnak a vezéréivel tárgyalt, amidőn a magyarság kollektivumát is meg akarta nyerni a maga számára.

képzeltet be a magyar politikai életbe. Ellenben az *óslakos* program és a keresztény világnézeti politika hatalmas táborot gyűjtött ezekből is a magyarsággal közös politikai frontba. Ezért a keresztényszocialista párt ezzel a programmal indult már kezdetben s emellett tartott ki egészen máig. A magyar nemzeti párt viszont a színmagyar vidékek főleg mezőgazdasági rétegeit szervezte.

A két párt egykori harcai.

Természetesen a két párt között a legszorosabb együttműködés volt. A keresztényszocialista párt közvetlenül az államfordulat után, 1919-ben szerveződött. Az első parlamenti választások 1920-ban voltak. A *magyar nemzeti párt* ekkor *magyar kiscgazdapárt* néven, közvetlenül a választások előtt alakult meg, de csupán egy kerületben jelölt, a többiben a ker. szoc. párttal közös választási listán szerepelt. Szoros együttműködés volt egész 1925-ig, amikor a kiscgazdapárt a *Magyar Nemzeti Párt* nevet vette fel és a ker. szoc. párt ellenzéki irányba helyett a kormánybalépés eshetőségeit latolgatta. Ekkor az 1925. évi parlamenti választások alatt a két párt éles harcot vívott. A nemzetipárt kormánytámogató kísérletét azonban csődöt mondottak, mert be kellett látnia, hogy a szlovenszkói magyar kisebbségi érdekek védelmére az ellenzéki állásfoglalást kívánja meg mindaddig, amíg a békeszerződésben biztosított kisebbségi jogokat a csehszlovák kormányzat maradéktalanul nem adja meg.

Ezen kis intermezzo után a két párt további szoros együttműködést fejtett ki. Mezalakították Prágában a két pártnak és a magyarsággal együttműködő szlovenszkói németek pártyjának a *központi iródját*, megindult a két párt égisze alatt a legnagyobb csehszlovákiai magyar napilap, a kitűnően fővárosi színvonaluan szerkesztett *Prágai Magyar Hírlap*, majd később a két párt közös parlamenti klubja. Az 1929. és 1935. évi parlamenti választásoknál a két párt már közös listával vett részt a küzdelemben.

Az együttműködést tehát kifelé és befelé egyaránt kidomborították és ha személyek és csoportok között időről-időre fel is merültek ellentétek, vagy pedig versengés az egyes párt-

NEURALGIKUS
ÉS
REUMATIKUS
FÁJDALMAK
ellen
NEURALGINE
JURIST

Szerencse, gazdagság egy ILIESCU sorsjegy! Vegyen, vagy rendeljen postán a
BANCA ILIESCU S. A. Oradeai elárulásából
 B-dul Regele Ferdinand 11. (Casa Naționala épület)

szervezetek között, ezeket mindenkor sikerült békés uton elintézni, úgyhogy a két párt egysege kárt nem szenvedett.

Lehet-e fuzió?

Természetesen ilyen szoros együttműködés után önkéntelenül felmerült a kérdés: *miért van szükség két olyan magyar szervezetű pártra, amelynek célkitűzései, politikai iránya csaknem teljesen egyforma és a nagy kérdésben már eddig is egységes frontot alkotott?* A kérdés önkéntelenül adódott azok számára, akik a kisebbségi magyarság szellemi, gazdasági és politikai életének megszilárdulását a kisebbség nemzeti értékállományának egyesítésétől várják.

A kérdés felmerült s már hónapokkal ezelőtt latolgatták a lehetőségeket és eshetőségeket, hogy a két párt fuziója, vagy a statusquo, a kétpárti rendszer előnyösebb-e. A kérdés nyílt fölvetése azután január elején bekövetkezett, amidőn a magyar nemzeti párt nyílt felszólítást intézett a ker. szoc. párthoz a két párt eddigi kereteinek a feloszlására és új egységes párt létesítésére.

A nemzeti párt felhívására a ker. szoc. párt vezetősége nyílt levélben válaszolt, amelyben kifejtette, hogy az eszmét magáévá teszi és az egyesülést alkotmányos formák között előkészíti.

Ettől az időtől kezdve a szlovenszkói magyar lapok hasábjain élénk vita folyt arról, hogy idősebb-e már most az egyesülés, vagy pedig egy hosszabb előkészítő időszak után lehet csak az egyesülést megvalósítani.

Mindkét oldal — az egyesülés és a statusquo hívei — egyaránt komoly érvekkel támasztják alá elgondolásukat. Az egyesülés hívei a világszerte tapasztalható nemzeti tömörülésre hivatkoznak. *Heinlein* szudéta német pártvezér sikereire utalnak, amidőn azt állítják, hogy a magyar kisebbség bel- és külpolitikai súlyában növekedne, ha egységes frontot alkotna szorosan is. A pártvezeték egységesítésével a párt anyagi terhei is csökkentenének és — talán ez a legsúlyosabb érv — megszűnne minden surlódás, minden presztízs és hatalmi kérdés, ami a ma főnálló szoros kapcsolat ellenére is megvan a pártok egyes helyi szervezetei között.

A statusquo hívei viszont joggal hivatkoznak arra, hogy tizenhét esztendő alatt kialakult élő szervezeteket nem lehet egyik napról a másikra megváltoztatni. Minden pártnak olyan kialakult gárdája van, amely hozzájárult a mai szervezethez s ennek megszűnése esetén kétséges, hogy megtalálná-e helyét az új keretek között. Ezenkívül az eddigi szlovenszkói magyar politika az őslakos front kiépítésére törekedett. Az országos keresztény szocialista párt táborában számos szlovák és német ember van, akik politikailag a magyarsággal közös vonalban haladtak, de akik természetesen lemorzsolódnak az egységes magyar pártból, ha az elveszti őslakos jellegét. Ez pedig a magyar törekvések számára súlyos veszteséget jelentene.

Végül pedig komoly aggodalomra ad okot a két párt *vallási jellegének a megváltoztatása* is. A ker. szoc. párt keretei között túlnyomórészt a katolikus magyarság helyezkedett el s

a párt katolikus jellegű volt. Voltak ugyan protestáns tagjai, sőt képviselői is, azonban világnézeti jellegét a katolikus többség adta meg. A magyar nemzeti párt viszont inkább protestáns jellegű volt, noha néhány katolikus

Rövidesen várható a két párt egyesülése

Ezek a szempontok merültek fel az utolsó hetekben. A tárgyalások azóta előrehaladtak s minden jel arra mutat, hogy a felvetett eszme megoldás felé közeledik és a szlovenszkói magyarság politikai életében rövidesen megtörténik a nagy változás. Egy politikai párt keretei között egyesül és egy politikai párt zárt sorai-ban vivja meg kisebbségi jogaiért a küzdelmet.

A változás előnyeit vagy hátrányait a jövő mutatja meg. Csak hónapok és esztendők múlva dől el, hogy vajjon azoknak volt-e igazuk, akik az egység mellett foglaltak állást, vagy pedig azoknak, akik a tizenhét esztendő óta kialakult, szervező fejlődött keretek fenntartásához ragaszkodtak. Egyelőre csak annyit állapíthatunk meg, hogy a szlovenszkói magyar kisebbség életében ezzel a lépéssel az *önmagába hajló nemzeti élet kora kezdődik el*. Lehet, hogy ebben a korszakban az elmélyülés és a belső erők kifejlesztése következik be s akkor a szlovenszkói magyarság életküzdelmeihez komoly és szilárd alapot rak le. De akkor is meg kell találni a szoros együttműködő

pap is helyet foglal vezetőségében. A két párt egyesülése esetén a katolikus társadalom jogosan kér garanciákat arra nézve, hogy vallási és világnézeti szempontjait nem fogják elken-dőzni és háttérbe szorítani és az egységes párt vezetése nem kerül olyanok kezébe, akik a katolikus mozgalmakkal szemben eddig is kevés megértéssel viselkedtek. Ez a szempont teljesen érthető, ha tekintetbe vesszük, hogy a magyar nemzeti párt nem egy vezetője többször tett a katolicizmussal kapcsolatban olyan nyilatkozatokat, amelyeket a katolikus közvélemény kénytelen volt erőlyesen visszautasítani.

dást azokkal a nem magyar rétegekkel, amelyeknek politikai célkitűzései azonosak a magyarságéval. Ha ez nem következik be s az őslakos front felbomlik, a magyarság nem talál egykönnyen politikai szövetségesekre. A parlamentáris demokrácia rendszerében pedig bármilyen erős legyen egy kis nemzeti közösség — szövetségesek nélkül felmorzsolódik. Ez a jövő egyik nagy feladata Szlovenszón. A másik: a különböző vallású magyarok között az egységes párt keretében meg kell teremteni az egyensúlyi helyzetet és meg kell adni a lehetőséget a szellemi javak szabad kibontakozására. Ha ebben a két irányban a szlovenszkói magyarság az egyesülés után megtalálja a helyes megoldást, a szlovenszkói egységes magyar párt megalakítása a kisebbségi élet új és termékeny korszakát hozza meg. E nélkül azonban ott lebeg a kisebbségi magyarság felett Damokles kardjaként, hogy a megszokott keretek megszüntetésével belső villongások és elvi harcok fogják belülről felmorzsolni erejét.

Verdier bíboros, a templomépítő egyházfejedelem

Verdier János bíboros, párizsi érsek a francia katolikus egyháztörténelemben a „templomépítő” jelzőt fogja kapni. Az 1929 decemberében egyszerű szulpiciánus teológiai tanárból a párizsi bíboros-érseki méltóságra emelkedett Verdier a bíbor és pallium mellé hősies lelkeknek kijáró óriási gondot és emberfeletti munkát kapott. Az egyszerű megjelenésű és közvetlenül kedves modorú bíboros a világ legnagyobb egyházmegyéjét kormányozza. Témérdek gondját három segédpüspökkel és nyolc érseki hely-nökök osztja meg. Ha az ember közelről nézi a szeliden mosolygó és nyugodt arckifejezésű bíborost, semmiképpen sem tudja kiolvasni az állandó súlyos gondok idegölő hatását. Csak az isteni Gondviselésben feltétlenül bízó lélekemberek tudják így megőrizni lelki nyugalmukat és derűs optimizmusukat az állandó munka, nehézség, akadály és gond között.

Verdier főpásztori működésének kezdetén azonnal látta, hogy úgy magában Párizsban, mint az azt övező külvárosokban a hitélet fejlődésének legnagyobb akadálya a feltűnően nagy templomhiány. Bár a hírhedt vörös-öv apostolpapai a csodával határos erőfeszítést tesznek és kétségtelenül sikert aratnak a vallástalan munkás- és proletárelemek között, azonban teljesen átütő erejű, tartós sikerről nem lehet ott beszélni, ahol a papi buzgóság mellett hiányzik megfelelő templom és plébániai kulturház. A párizsi érsek a gyors elhatározások és cselekedetek emberének mutatkozott. Amidőn a gazdasági krízis már felütötte a fejét, a bíboros kiadta a jelszót, hogy új templomokat, még pedig azonnal hatvanat kell építeni. Sokan vakmerőnek és egyenesen kivihe-tellennek tartották a bíboros váratlanul kiadott merész jelszavát és tervét, azonban a rendíthetetlen bizalmu, optimista főpásztor nem hátrált meg és gondolatát azonnal cselekedet követte.

Verdier megbízta egyik érseki helynökét, Touzet a gigantikus terv kivitelével. Az azután következő események a legvérmesebb reménye-

ket is felülmúlták és fényesen igazolták, hogy korunk emberéből még nem halt ki az idealizmus, az áldozatkészség lelki nagysága. Hihetetlenül hangzik, pedig úgy van, hogy a templomépítő bíboros felhívására négy óra leforgása alatt megtörtént az egyelőre szükséges húsz millió frank kölcsön jegyzése. A legyőzhetetlennek látszó pénzügyi nehézség egyszerre megoldódott. A másik nehézség a telkeknek aránylag igen nagy ára volt. Párizsban még ma is átlag 1550—1800 frankba kerül egy négyszögmeternyi terület. Verdier Párizs városaná-csához és Seine megye prefektúrájához fordult azon kérelemmel, hogy a lebontott váróv területéből megfelelő telket kaphasson templom-építés céljára. Mindkét hatóság elismert jóindulattal fogadta a kérelmet és a szeparációs törvénynek megfelelően úgy állapodtak meg, hogy Párizs városa 99 évre csekély összegű bérbe adja a telkeket az egyházmegyei templomépítő egyesületnek, amelynek elteltével azok végleg az egyesület tulajdonába szállnak át. A külvárosokban már jóval kisebb ára van a telkeknek. Egy négyszögmetér átlag 100 frankba kerül. Így is 60—100.000 frankot jelent egy szükségpótló és 250.000 frankot jelent egy megfelelő nagyságú templom területe. A telektulajdonosok nagylelkűsége itt segítségére jött a bíborosnak és önkéntes fejalánlással mentesítették őt a nagy kiadásoktól.

Verdier bíboros úgyszólván minden nagyobb nehézség nélkül megkezdte hatalmas szervező gárdájával a templomok építését. Egyre-másra jönnek elő a leginkább modern stílusban épült templomok falai és emelkednek esdeklően ég felé tornyaik. Néhány hónap elteltével máris 17 templom nyílik meg. Az utána következő statisztika eképpen szól: 1933 végéig 45 templom, 1934 végéig 60 templom és a tavalyi 1935. év végéig immáron 80 templom nyitotta meg kapuit. A mai oly nyomasztó gazdasági helyzet ellenére elért tüneményes sikerű eredmény fényesen igazolja, hogy Párizs érseke

A FÓTISZTELENDŐ PAPSÁG, EGYESÜLTEK ÉS INTÉZETEK FIGYELMÉBE!

Ha Clujon megfordul, ne mulassza el a

Bonaventura kegytárgyüzletet

Str. G. Neculescu 3. (Barátok temploma mellett)

felkeresni, ahol az Erdélyi Lapok-ban hirdetett könyvek (Szent István Társulat, Korda, Mária Kongregáció stb. kiadványok) megtekinthetők és beszerezhetők.

Ugyanott bármilyen egyházi ruhák, lobogók készítését és javítását is eszközölik.

KISÉRJÉK FIGYELEMMEL AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK TERVEZETÉT. E SZERINT A JÁTÉKBAN RÉSZTVEVŐKNEK NÉGY HÓNAP ALATT

284.634.560 LEI-t

osztanak ki **72.319** NYEREMÉNY formájában.

PLANUL DE TRAGERE AL LOTERIEI DE STAT PE CLASE
 LOTERIA 10 CONEXATĂ CU LOTERIA UNUNII FUNDAȚIILOR CULTURALE REGALE SISTEM MIXT

70.000 NUMERE ÎN 2 SERII (140.000 LOZURI) ȘI 4 CLASE CU 72.319 CÂȘTIGURI

CLASA ÎNTĂIA

Tragera: 15 Martie 1936

Câștigurile loteriei pe clase		Câștigurile loteriei-anoșă	
Câștiguri	Leu	Câștiguri	Leu
2	1.000.000 - 2.000.000	3	1.000.000 - 3.000.000
2	500.000	3	250.000
2	200.000	6	100.000
4	100.000	9	50.000
8	50.000	51	10.000
10	20.000	78	5.000
72	10.000	450	2.000
600	4.000	5598	444
4200	1.555		
4900 câștiguri	Leu 14.051.000	6198 câștiguri	Leu 9.085.512

Total 11.098 câștiguri în valoare de Lei 23.136.512

CLASA TREIA

Tragera: 15 Mai 1936

Câștigurile loteriei pe clase		Câștigurile loteriei-anoșă	
Câștiguri	Leu	Câștiguri	Leu
2	1.000.000 - 2.000.000	3	1.000.000 - 3.000.000
2	500.000	3	250.000
2	200.000	6	100.000
4	100.000	9	50.000
8	50.000	51	10.000
10	30.000	78	5.000
72	20.000	450	2.000
600	6.000	5598	444
4200	2.888		
4900 câștiguri	Leu 21.659.600	6198 câștiguri	Leu 9.085.512

Total 11.098 câștiguri în valoare de Lei 30.755.112

CLASA DOUA

Tragera: 15 Aprilie 1936

Câștigurile loteriei pe clase		Câștigurile loteriei-anoșă	
Câștiguri	Leu	Câștiguri	Leu
2	1.000.000 - 2.000.000	3	1.000.000 - 3.000.000
2	500.000	3	250.000
2	200.000	6	100.000
4	100.000	9	50.000
8	50.000	51	10.000
10	20.000	78	5.000
72	15.000	450	2.000
600	5.000	5598	444
4200	2.222		
4900 câștiguri	Leu 17.812.400	6198 câștiguri	Leu 9.085.512

Total 11.098 câștiguri în valoare de Lei 26.897.912

CLASA PATRA

Tragera: 15 Iunie 1936

Câștigurile loteriei pe clase		Câștigurile loteriei-anoșă	
Câștiguri	Leu	Câștiguri	Leu
2	6.000.000 - 12.000.000	12	1.000.000 - 12.000.000
2	2.000.000	12	100.000
4	1.000.000	18	70.000
8	400.000	51	20.000
20	200.000	87	10.000
90	100.000	471	4.000
100	70.000		
150	30.000		
200	20.000		
4200	7.000		
28000	3.555		
32776 câștiguri	Leu 180.640.000	5598 câștiguri	Leu 9.085.512

Total 39.025 câștiguri în valoare de Lei 203.845.024

TOTAL GENERAL 72.319 câștiguri în valoare de Lei **284.634.560**

Vegyenek sorsjegyét bizalommal, reménytel eltelve.

MINDENKI NEM NYERHET EGYSZERRE, DE MINDANNYIUNK ESÉLYEI A LEGNAGYOBBAK.

megérdemlt a „templomépítő” jelzőt. Bámulatosan nagyszabású akciója nemcsak az építőmunkások ezreinek adott munkát, hanem az építész-mérnököknek, szobrász- és festőművészeknek, aranyműveseknek stb. A mérnökök, kik terveikkel egy csomó díjat nyertek el, a modern egyházművészet legújabb fényes lapjait írták meg és nagyban előmozdították a legújabb templomépítészeti stílus kialakulását.

Ugyilátszik, a középkori Arany Legenda eseményekben gazdag lapjai nem fejeződtek be. A Párizsban és környékén istentiszteletra megnyílt 80 templom ékesen beszélő hírnöke lesz mindenkori annak a hegyeket áthelyező hitnek, amely a templomépítő bíboros szívében lakozik, annak a mérhetetlen és ragyogó nagylelkűségnek, amelyre tünködés példát adott az a sok templomépítő bizottság, azoknak valamennyi tagja, különösen de Vogüé Károlyné grófnő és végeredményben Párizs áldozatkész katolikusága.

Lille.

UHL ANTAL.

Az irodalmi Nobel-díjat az idén nem adják ki

A Nobel-alapítvány hivatalos vezetésége jelentti, hogy az irodalmi díj ez évben nem kerül kiosztásra. A hír nagy meglepetést keltett, mivel 1901-től, az első díjkiosztástól kezdve még csak egyetlen egyszer történt meg, hogy az irodalmi díjat visszatartották. Ez volt 1914-ben, a háború első esztendejében. Talán az vezette a kuratóriumot ebben az elhatározásban, hogy ez az év is háborús év és hogy inter arma silent musae. De talán még inkább az, hogy az alapító Nobel szándéka szerint még az irodalmi díj is azokat kell, hogy illesse, akik a világ békeje körül érdemeket szereztek. Helyesen jegyzi meg a Schönerer Zsuzsanna, hogy az eddigi jutalmazottak sem igen szereztek érdemeket maguknak a világ békeje körül. Thomas Mann,

Galsworthy, Shaw, Anatole France, Romain Rolland, Gerhardt Hauptmann, Maeterlinck, stb. nem nagy építői voltak az erkölcsi világrendnek, amelynek felbomlása szokta magával hozni a háborút. Ugyancsak ez a lap jegyzi meg, hogy a 34 megjutalmazott író közül igen kevés volt a gyakorlati katolikus. Talán csak négyről: Bunin, Mistral, Sienkiewicz és a norvég Svingrid Undsetről mondhatjuk ezt teljes bizonyossággal. Viszont a Nobel-tanács nem riadt vissza kommunista írók megjutalmazásától, mint Anatole France, Romain Rolland, Shaw Bernát, sem pedig szabadgondolkodók, ateisták vagy a vallás ellenségeinek megjutalmazásától, mint Carducci, Sully-Prudhomme, Knut Hamsun, Sinclair Lewis esetében.

Mozart és Mária Antonia*

A kapu fölött óriási kétféjű madár nyitotta széjjel a szárnyát. A kapu mindkét oldalán fémkabátos katona strázsált peckesen, roppant nagy katona. A bajszuk mintha vasból volna: egy-egy nyárs, jobbra és balra. Wolfgang Amadeus megtapogatta őket: vajjon igaziak-e, vagy csak játékkatonák, óriásgyermekek játékszerzei.

— De Wolfgang, viselkedj rendesen, fiacskám — halatszot az apa aggodalmas hangja — ez a császári kastély!

Allában mentek előre, hosszú-hosszu sor fa mentén. A fákat egyformára nyírták, mintha papírból vágta volna ki a salzburgi Scheibel-fiu, aki mindig illyesmivel babrált. Az ember akármi-lyan kicsi és vidéki, az ilyen illedelmekre nyílt jó magaviseletű fák között nem mer beszélni és lábujjhegyen jár... Pirosszöngyes lépcsőn mentek föl az emeletre, jobbra fordultak, azután megint balra, parókás urakkal találkoztak. Wolfgang Amadeus már szédült. A hegedűtokra is vigyázni kellett és fogni a Nannerl kezét. Erezte, hogy a kislány keze reszket az övében. Vajjon ő is így reszket? És papa milyen magas, egyre ma-

benveve úgy oltozott, mint a nagyok. Pedig kicsike volt, edes és rózsaszínű, selymes és jószagú, mint egy játékbaba. És milyen szép a járása, milyen könnyű és kecses... Wolfgang Amadeus igazán nem tehetett róla, hogy játékközben folyton oda kellett nézni erre a kislányra. De azért nem történt semmi baj, a szonata is jól sikerült. Legalább erre valloit, hogy az a feketeruhás, nagyorrú férfi, akitől a császárnő néha kérdezett valamit, most odament Wolfganghoz és nagy szeretettel megcirógatta az arcát.

— Hány éves vagy, fiacskám? —
Wolfgang nem tudta, hogy ki legyen az egyszerűen oltozó ember? De azt már tudta, hogy akárki ő, de egész életére barátja lesz. Főnézett rá bizalommal és bátran csengő hangon felelt: — Öt múltam... De már komponálók... Ir-tam egy vonósnegyest is.

A nagyorrú mosolygott, a szélesre húzódó, túlságosan nagy szájszelid és bőles kifejezést adott az arczának.

— A te korodban, fiacskám — mondta —, már nekem is a muzsika adott kenyeret. Arva voltam és karénekből éltem...

Még hegedülni kellett; így parancsolta az előre készített műsor. A hegedű edes, varázsló kantilénát sohajtott... Salaktalan tiszta, átszellemült, anyagolt elszabadult hang volt ez... A császárnő szeme könnyes lett. Tonika főhercegnő pedig — a francia hajszaba — csillogó szemmel bámult a fiúra.

A Scarlatt-szonata véget ért, a hegedű már tokjában pihent. A császárnő meghatottan szót a nagyorrúhoz:

— Hígyje el, Haydn úr, ez Istentől való... ez csoda...

Wolfgang Amadeus apja unszolására ismét a császárnő fele közeledett. Végre csakugyan szerte volna bemutatni a háromszoros meghajlást, a mely „udvari bók”-ot, amelyre gondosan megtanították. De a zordon végzet, amely nyilván már most irigykedett Wolfgang Amadeus dicsőségre, nem engedte, hogy a gyönyörű este rút disszonanciák nélkül fejeződjék be. A gyermek, aki szédült és a sikos parkettát sem szokta meg, elesesült és végigvágódott a padlón. Ebben a pillanatban, — amelyről úgy érezte, hogy elviselhetetlen — kirobant belőle minden idegesszűlt-ség, amely órák óta gyötörte finom kis szervezete-t. Fölfakadt az őszinte, a dühös, az elkésere-dett gyermeki zokogás. A művész úr bizony — mi tagadás benne, — bögött, ordított, uvoltott, mintha csak otthon volna, a Getreidegasseban. Szegény Leopold Mozart, hercegségi udvari muzsikus — címzetes alkarmester — megkövül-ten nézte ordító fiát és azt hitte, hogy most mindjárt megnyílik alatta a pokol és elnyeli őt családostól. Mária Karolina öfensége nevetett. Kegyetlenül, ahogyan csak gyermekek tudnak a más karán. A szörakozott arcú, halovány ifjú, aki idáig hallgatott, részvételt nézte a jelenetet. Most szólalt meg először:

— Szegény kislány...

Mire egy kamarás halkan és illedelmesen felelt:

— Ó, igen, császári fenség...

De Tonika főhercegnő — Mária Antonia, Franciaország és Navarra leendő királynéja — odaszaladt Wolfgang Amadeushoz, finom selyem ruháját egyáltalán nem kímélve, letérdelt mel-léje a földre, elővette csipkés kis keszkenőjét és elkezdte törölgetni a zokogó gyermek könnyeit, imígyen vizsgálva őt:

— No, ne sirj már, Wolfgang Amadeus!... Mondom, hogy ne sirj... Katonadologi... És hidd el, velem is megtörtént... ojjé... pedig én főhercegnő vagyok...

De a művész tovább bögött.

— Ejnye, Wolfgang, hagyj már abba...

Egyéves őszibarack

oltványaim jegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve megküldöm

Székeley virágüzlet

Oradea, B-dul. Reg. Ferdinand 26.

gasabb... Már sokkal nagyobb, mint az a két olomkatona a rácskapunál. Az arca sarga, mintha viaszból volna; a salzburgi rezidencia úvekszekrényében látott egyszer ilyen viasz-arcokat.

Újra ajtóhoz értek; itt is katona állt, vérvörös ruhában, csupa arannyal borítva és — Wolfgang viaszahókolt — a vállán egy tigris! A szornyeteg, amilyent eddig csak képen látott, egyenesen rá-vicsorítja rettenetes fogait, rá, Amadeus Wolf-gangra!

— Ne félj, Wolfgang — sutogott az apja. — A tigris nem él.

Egy lakáj barátságosan magyarázta papá-nak:

— Ez a nemes magyar testőr féligmeddig kol-légája onnek, udvari zenész úr. Ő ugyanis poeta... Verseket ír. Báróczinak hívják és a császárnő kedvence...

A szoba, hová beléptek, kerek volt és körös-körül csupa tükör a fal. Wolfgang Amadeus szédült; forgott vele a világ. Bizonyosan varázslat, hogy annyi Wolfgang néz rá egyszerre. Itt-ott... és amott megint egy... Es mind egyforma, mind csattos lakktopánkat visel, fehér harisnyát, fe-kete bársonyruhát és kis hegedűtokot tart a hóna alatt. Wolfgang Amadeus szédülve kapaszkodott bele a papa kezébe.

— Vigyázz, Wolfgang, — hallotta az apja hangját — most lépünk be a kínai kabinetbe és ott a császárnő!

Látta, hogy Nannerl milyen szép „pukkedli”-ket csinál, de az ő térde merev volt, szíve a tor-kába szaladt föl és érezte, hogy mindjárt elvá-gódnak a földön, ha meghajtja magát. Még néhány pillanatig állt, mintha gyökeret verne a lába, az-után fölegedett a dermetség, előre lódult a kis test, de nem azért, hogy meghajoljon, ahogyan hetekig tanulta. Szaladt, futott egyenesen a mo-eolygó császárnő felé, aki biztatta, hogy jöjjön, csak jöjjön közelebb. A kedves, telt arc lehajolt hozzá, mire Amadeus Wolfgang kitárta a karját, két kicsi keze közé fogta a császárnő piros arcát és a spanyol etiket égbekiáltó sérelmére, szájon-csókolta Ausztria császárnőjét, Magyarország apostoli királyát és más meg sem tanulható nagy-számú titulusok szent és fölséges viselőjét. Erezte, milyen jószagú az arca: ámbraillatu, bár kicsit himlőhelyes. Azután egy párnás, puha nagy kéz nehezedett a fejére. Nehéz kéz volt, erős, nagy... De azért jól esett. Es Wolfgang Amadeus most már nem is fél. Sőt meg is szólalt, mégpedig úgy szólalt meg, hogy édesapjának elállott tőle a szíve verése:

— Maga csakugyan nagyon szép... igazan volt a papának, hogy maga a legszebb asszony a világon!

A császárnő kacagott, de úgy kacagott, hogy a könnye is kicsordult. Wolfgang pedig nyugod-tan ült le a zongora mellé. Még ő bátorította Nannerl-t, aki halálra volt ijedve. Négykezeset jét-szóttak és a játék nagyon sikerült, bizonyára na-gyon sikerült, mert a császárnő azt mondta, hogy „bravó” és az a kislány, aki a császárnőhöz sí-mult, szenvedélyesen verdoste össze a kecsőjét. A kékszemű kislányon olyan ruha volt, mint a csá-szárnőn és szőke haját tornyosra fésülték. Egész

Részlet az írónak „Mozart esodálato-s élete” című, most megjelent életrajz-regényéből.

„QUICK” Terc
Sublimo: az érzékeny bőr pengéje. Lei 13
Superba: az erős szakáll pengéje. „11
Warranted: univerzális penge „9

Mindjárt megtörülöm az orrodát. Így ni. Mert az nem illik, hogy úgy hagyjuk... Gondold meg: a császárnő előtt... De most már légy férfi...

Wolfgang Amadeus nem értette, mi az: férfinek lenni... És hogy ő miért legyen férfi. De azért elhallgatott és rajongó pillantásokkal nézte Tonika főhercegnőt. Majd föltapáskodott a föld-ről és megigazította bársonyruháját. Tonika még mindig az ifjú virtuóz orrocskáját törülgette, míg Wolfgang Amadeus szívet kimondhatatlan gyön-géd érzelmek töltötték meg egyszerre. A sirás decrescendója szípigott az orra alatt, de azért mosolygott már, a könnyein át mosolygott. Meg-fogta a kis hajszaba kezét és komolyan így szólt:

— En téged feleségül veszek... persze, ha majd nagy leszek... Mert te olyan jó vagy...

A császárnő bűgö kagacása ropkódott az aranyciradás feketére lakkozott „kínai kabine-ben”.

— De hát miért, Wolfgang? Miért akard fe-leseggül venni éppen Tonikát és nem Linát?...

— Azért, — felelte komolyan a gyermek. — mert Lini... Mert Koroline kinevetett... De To-nika nem... ő segített... ő jószívű...

Leopold Mozart kétségbe volt esve. A csá-szárnő szeme véletlenül odatévedt perseszínű ar-cára és megnyugtatta a remült zenészt:

— Nem tesz semmit, kedves karmester, nem tesz semmit! A kislány nagyon bájos...

Azután Wolfganghoz fordult, tettetett ko-molysággal:

— Tehát azt mondd, Wolfgang, hogy szere-ted és feleségül akard venni Tonikát?

— Igen...

— És te, Tonika?... mit felelsz te?

Tonika főhercegnő is ünnepélyes arcot muta-tott és így felelt:

— En szívesen leszek a felesége, ha majd nagy leszek...

— Helyes, — szólt Mária Terézia császárnő, — ha nagy leszel, Wolfgang Amadeus, ha nagy leszel, majd szólj ismét...

Azután így folytatta:

— Szép volt, Wolfgang! Nagyon meg voltam veled elégedve és nagyon szeretlek, mert olyan szépen játszottál. Gyere ide, meg akarlak csó-kolni. Most én adom vissza neked a pusztát.

— Szépen játszottál — mondta még egyszer, fejét simogatva a császárnő. — Eppen ezért: ad-játok Wolfgang Amadeusnak a lilaszínű bársony ruhát, az újat, a dupla aranyvarrással... azt, amelyik Miksa főhercegnek készült... Az ezüstcsipkés lila selyemruha, amelyik Tonikának volt szánva, a kislányné.

A kis főhercegnő és a kis főhercegnőnek ké-szült ruhákban néhány nap múlva le is festették Wolfgang Amadeust és Nannerl-t. A kép ma is látható a salzburgi Mozart-házban. Egyelőre azon-ban Wolfgang Amadeus még Mária Terézia előtt áll és látszik, hogy valamit akar mondani. Hir-telen buggyant ki belőle a szó. Ő maga sem tudta, hogyan jutott eszébe egyszerre, maga sem tudta-miért mondja:

— Igenis... Isten segítségével játszottam szé-pen...

Azután elpirult és még hozzátette lesütött szemmel:

— Meg a papáéval... Mert Isten után mind-járt ő következik.

Mária Terézia elesodálkozva nézett a gyer-mekre.

— Gondolod, Wolfgang Amadeus, hogy Isten után...

A gyermek még jobban elpirult. De most már szemébe nézett a császárnőnek, bátran, ko-molyan:

— Igenis... Ne tessék haragudni, felség... Császárnő, kérem, ne tessék haragudni... En tu-dom, hogy maga nagy úr... borzasztó nagy... mert maga a császár... De azért az Isten után mégis a papa következik...

Lehet, hogy a spanyol etikett szelleme ezen a napon elbűdosott Schönbrunnból szegényletében. De Mária Terézia nem haragudott, hanem boldo-gan, vidáman, fölszabadultan nevetett.

Balassa Imre.

Hűlés,
Nátha és
Reumatikus
Fájdalom
ELLEN
CARMOL
BEDÖRISŐIES
ÁRA LEI 22- ÜVEGENKÉNT

SPORT

Fölveszik Romániát a Középeurópai Kupába?

Svájc bekapcsolódása már biztosra vehető

A Középeurópai Kupa Bizottsága április hónapban tartja meg legközelebbi gyűlését, amelyen több nagyjelentőségű kérdésben fog dönteni.

Elsősorban az idei Középeurópai Kupa mérkőzései kerülnek napirendre. Olaszország bejelentése, hogy nem hajlandó játszani a nemzetközi megtorlásokhoz csatlakozó országokkal, nagy meglepetést váltott ki és már úgy látszott, hogy egyidőre felborítja a KK mérkőzések jól bevált és a résztvevő országokra nézve anyagi előnyt biztosító küzdelmeit. Néhány hét múlva azonban Olaszország megfontolta magát, visszavonta előbbi nyilatkozatát és kijelentette, hogy hajlandó továbbra is résztvenni a nemzetközi vetélkedésben. A bejelentést nagy örömmel vették tudomásul és így csak a már kijelölt mérkőzések részleteit kell tisztázni.

Nagy vitára fog alkalmat adni Svájc bekapcsolódásának a kérdése. Svájc ugyanis már évek óta kéri, hogy vonják be a KK küzdelmekbe, de eddig nem teljesítették kérését. Most egy határozott hangú beadványban köve-

tel magának helyet. A beadvány érélyes hangját valószínűleg nem fogják helyeselni, de az előjelek szerint mégis meg lesz a fogantatja, mert egyes bizottsági tagok nyilatkozata alapján máris biztosra vehető, hogy a jövő évben helyet biztosítanak számára.

Ugyancsak ez a gyűlés fog foglalkozni Románia felvételi kérdésével is. Egy tény, ha a kérelmet kedvezően intézik el, a román csapat akkor is csak 1937-ben kapcsolódhatik be a kupaküzdelmekbe. Nem valószínű azonban, hogy a bizottság javasolni fogja Románia felvételét. A legvalószínűbb, hogy a felvételi kérést nem utasítják el, de tárgyalását egy későbbi időpontra tolják. A helyzet azért ilyen bizonytalan, mert Magyarország támogatására a román-magyar sportháború miatt egyáltalán nem számíthatnak. Ausztria pedig minden újabb ország bekapcsolódását élesen ellenzi.

Ilyenkor látja be a központ is, hogy mégis csak jó volna már rendezni a román-magyar sportbéke régóta húzódo ügyét.

Németország Portugáliát is legyőzte

Németország - Portugália 3:1 (1:0)

Lisszabonból jelentik: A spanyolok feletti meglepő győzelmük után az egész sportvilág nagy érdeklődéssel várta a német válogatott portugáliai mérkőzését. A nemzetközi találkozó, mint előrelátható volt, Németország 3:1 arányú győzelmével végződött. Félidőben 1:0-ra vezettek a németek. Általában az egész mérkőzés alatt határozott fölényben voltak és erőteljes támadásaik sikerre is vezettek. A győzelemben nagy része van a csapat minden egyes tagja kitűnő kondíciójának, ami tulajdonképpen a spanyolok ellen is biztosította nemvárt sikerüket.

CAO (NAC)—Unirea Tricolor Oradeán. Vasárnap délután a Károly-pályán bonyolítják le a Nemzeti Bajnokság tavaszi fordulójának első mérkőzését. A zöld-fehérek első helyük megtartásáért, az Unirea Tricolor pedig a feljebbjutásért harcol. Két technikás csapat szép és fair küzdelmében győnyörködhet a közönség.

Gyengén megy az amerikai korongozóknak. Zürichből jelentik: Az USA olimpiai jégkorci csapata 2:2 arányban eldöntetlenül végzett a Svájcban élő kanadaiak együttesével.

UI 100 M-ES GYORS- ÉS HATUSZÓ VILÁGREKORDOT ÁLLITOTTAK FEL A HOLLAND USZÓNÖK. Amszterdamból jelentik: A kitűnő holland uszónők, Den Ouden és Mastenbroek, a 100 m-es női gyorsúszásban és a 100 m-es hátúszásban világrekordjavítót kísérletet tettek. A kísérletek nagyszerűen sikerültek, amennyiben Den Ouden 100 m. gyorson 1 p. 04.6 mp-re javította saját 1 p. 05. mp-es világrekordját. Mastenbroek pedig a 100 m-es hátúszásban 1 p. 15.8 mp-vel állított fel új világrekordot.

Kitűnő eredmények az USA bajnokságain. Newyorkból jelentik: Amerika fedettpálya atlétikai bajnokságain a legjobb eredményt Venzke érte el 1500 m-es fedettpálya rekordjával, amely azonban nem 3 p. 48.8 mp., mint az első jelentés mondta, hanem 3 p. 49.9 mp. Így is lényegesen megjavította Cunningham 3 p. 52.2 mp-es fedettpálya rekordját. Cunningham a bajnokságon 3 p. 50.1 mp-vel saját régi rekordján belüli idővel lett második. Távolságában a néger Richardson 740 cm-el győzött, a rudugrásban négyen (Roy, Lowry, David, Hunn) 414 cm-el holtversenyben végeztek az első helyen.

Megindult a rivierai tenisz-szezon. A rivierai versenyszezon a beaulieu-i tornával indult meg. A férfi egyes döntőjében a francia Brugnon 6:4, 6:1, 6:3 arányban győzött honfitársa Lesuer ellen. A férfipárosban is franciák játszottak a döntőt. Lesueur—Legeay 6:4, 8:6, 6:4 arányban győztek le legjobb francia kettősnek tartott Boussus—Brugnon párt.

Kiadja az Erdélyi Lapok Lapkiadó Rt

Nem fogadták el Davila ezredes lemondását. Bucurestiből jelentik: Davila ezredesnek, a román jégkorci szövetség elnöki tisztségéről való lemondását a szövetség nem fogadta el. Remélik, hogy a kitűnő sportembert rá tudják bírni álláspontra megváltoztatására.

Győztek a magyar ökölvívók Lengyelországban. Lodzról jelentik: A budapesti FTC ökölvívó csapata 10:6 arányban győzött az IKP és Hakoah vegyes ellen.

Meglepetés az Angol Kupában. Londonból jelentik: Az Angol Kupában a II. osztályú Fulham harmadszor megismételt mérkőzésen 3:2 arányban győzött az I. osztályú Chelsea ellen.

Kanada—Németország 9:0. Hamburgból jelentik: Kanada jégkorong válogatottja a német válogatott ellen 9:0 arányban győzött. A kanadaiak harmadonként 3-3 gólt lőttek.

Visszavonul Sonja Hennie? Párizsból jelentik: Sonja Hennie, a női műkorcsolyázás tisztes világi és háromszoros olimpiai bajnoka, meglepő nyilatkozatot tett a Journal munkatársa előtt. Kijelentette, hogy a visszavonulási gondolatával foglalkozik, mert már megelégedte a versenyzést s szeretne magánügyeivel foglalkozni. A jövőben csak a iégtáncolást fogja űzni. (A nagy Sonja nyilatkozatát azt hisszük, nem kell komolyan venni. Flatal is még s amellet, mint szeljtében-hosszában írják róla, nagyon jól jövedelmez neki az „amatőrég”, tehát nem éppen valószínű, hogy valóra is váltsa tervét.)

A világhírű norvég korcsolya-bajnoknő tizedszer nyerte meg Párizsban a világbajnokságot, — ami eddig még sohasem fordult elő a sport történetében. Képünkön Sonja Henie középen áll, tőle jobbra az angol Megan Taylor, a második, balra a norvég Vivi-Anne Hulthén, a harmadik díj nyertese állanak.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körítorgógépen, Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5

Főtisztelendő plébános urak figyelmébe

Mielőtt templomot, plébánia lakot építtetni, átalakítani, javítani vagy festeni akarnának, forduljanak bizalommal hozzám. Költségvetést a helyszínen díjtalanul készítek, ajánlott levélbeni meghívásra saját költségemre megjelenek, távollásra való tekintettel nélkül. Torony felszerelési állványaimmal, több nagyobb torony-tatarozást sikeresen végeztem.

Címem:
BALINT DANIEL építő vállalkozó,
Oradea, Str. Academiei 2.

Aprekündetése

Aprekündetése dja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az álláskeresőknak 33 százalékos kedvezmény.) Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Kiadó

egy szoba, konyha, spéiz, Oradea, Dimitrie Cantemir 55.

Kétszoba

és mellékhelyiségből álló udvari lakás, mosókonyha használatlalt kiadó Oradea, Strada Take Jonescu 62.

Utcai

parkettes butorozott, szép szoba azonnal kiadó, Oradea, Strada Strambă No. 2.

Keres

tisztviselő egy szobás, előszobás, esetleg két kis szobás lakást. Címeket a kiadóba kér.

Egyszobás lakás, mellékhelyiséggel május 1-re kiadó Oradea, Str. Moldova 32.

Delavrance

43 sz. házban három szoba, erkélyes modern lakás májusra kiadó. Sztarill.

Különféle

Keresek

május 1-re 1 szobás, konyhas lakást, esetleg magánházat. Címeket: „Pontos fizető havi 5-600” leligére a kiadó továbbít.

Középkorú nő házzvezetőni állást keres. Cím: Parochia Rom. Cat. Cornești, jud. Torda.

Adás-vétel

Veszek

könyveket, Papirt, bármilyen tárgyakat. (Vörös) autó belső gummi hulladékok, hívásra házhoz megyek. Klein Dezső, Str. Budaj Deleanu 2.

Házhely

olcsón eladó. Ertekezni Dr Zinner Bul. Regele Ferdinand No. 25.

Egy balkaros varrógép eladó. Oradea, Str. B. P. Hásdeu No. 23.

Jó karban

levő mély gyermek koscsi eladó. Oradea, Str. Costa Foru No. 6.

Francia

(ősi) barack csemeték kaphatók dr Kaczián Kálmán gyümölcsösében, Oradea, Str. Ciordas No. 46.

Egy magánház

virágos udvar és gyümölcsös eladó. — Ugyanott bejárónő kerestetik. Oradea, Str. Moldova No. 44.

Aranyat,

ezüstöt és brilliáns tárgyakat veszek bármilyen mennyiségben, k. p. Herbt ékszerárúházban, Regele Ferdinand 3. óra- és ékszerjavítások 1 évi jótállás mellett.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Böit

Negyed kiló trapista sajt 12 lei, egynegyed kg. ementháli sajt 20-24 lei. 6 drb ementháli 1 dobozban 18-19 lei. Lica lipói turó 10 deka 7 lei. Erdélyi székely turó egynegyed kg. 10 lei. Görög parmazán macaronira 10 dkg. 7 lei. Kombinált reszelt sajt 10 dkg. 8 lei. Külföldi tejes ostsee 18-20 lei. Göröghering 8 lei. Ruszli 2 és 3 lei. 1 üveg ruszli 30 lei. Szardíniák doboza 18-24-32 lei. Zacusca 16 lei. 1 doboz zöld borsó 10 lei. Hagymás farsangi hal darabja 8 lei, oriai nagy 20 lei. Tábla étel olaj kilója 40 lei. Maslina kilója 40-50 és 56 lei. Rengeg sok böjtös árúk

ASZÓDINÁL, Sas-palota.

A kiadókivatal üzenetei

Bors B., Torda. A kértzett rend közelebbi címe: Oradea, Bdul Reg. Ferdinand 27.

„Livada”. Nevezett címe: Str. Matei Basarab 10. szám.